

ZADANIE
PRE VYPRACOVANIE
ÚZEMNÉHO PLÁNU OBCE
(ÚPN – O) DOLNÁ MARIKOVÁ

Vypracoval: Eva Barčiaková
Obec Dolná Mariková

november 2017

Obstarávateľ : Obec Dolná Mariková
Dolná Mariková č. 150
018 02 Dolná Mariková

Kód obce : 512 915

Okres : Považská Bystrica

Kód okresu : 306

Kraj : Trenčiansky

Kód kraja : 300

Kontaktná osoba : Ing.Peter Šujak, starosta obce Dolná Mariková

Telefón: +421 42 435 31 74, 0915 769 522

E-mail: obec@dolnamarikova.sk
peter.sujak@dolnamarikova.sk

Obstarávateľ: Obec Dolná Mariková

Odborne spôsobilá osoba pre obstarávanie ÚPP a ÚPD (§2a): Ing. Marta Slámková, reg. č. 288

Názov okresu: Považská Bystrica

Názov kraja: Trenčiansky kraj

PSČ: 018 02

Prvá písomná zmienka o obci (rok): 1321

Nadmorská výška stredu mesta: 374

Celková výmera územia mesta (km²): 22

Počet obyvateľov: 1420

Hustota obyvateľstva (obyvateľ/km²): 65,04

OBSAH:

- a) DŮVODY NA OBSTARANIE ÚZEMNÉHO PLÁNU OBCE DOLNÁ MARIKOVÁ str. 4
- b) URČENIE HLAVNÝCH CIEĽOV ROZVOJA ÚZEMIA, VYJADRUJÚCICH ROZVOJOVÝ PROGRAM OBSTARÁVATEĽA str. 5
- c) VYMEDZENIE RIEŠENÉHO ÚZEMIA ÚZEMNÉHO PLÁNU OBCE DOLNÁ MARIKOVÁ str. 5
- d) POŽIADAVKY VYPLÝVAJÚCE Z NÁVRHU ÚZEMNÉHO PLÁNU REGIÓNU PRE ÚZEMIE OBCE VRÁTANE VÝSTUPOV ZO ZÁVÄZNEJ ČASTI ÚPN VÚC str. 6
- e) ZHODNOTENIE VÝZNAMU OBCE V ŠTRUKTÚRE OSÍDLENIA str.10
- f) POŽIADAVKY NA RIEŠENIE ZÁUJMOVÉHO ÚZEMIA OBCE str.11
- g) ZÁKLADNÉ DEMOGRAFICKÉ ÚDAJE A PROGNÓZY str.11
- h) OSOBITNÉ POŽIADAVKY NA URBANISTICKÚ KOMPOZÍCIU OBCE str.14
- i) OSOBITNÉ POŽIADAVKY NA OBNOVU, PRESTAVBU A ASANÁCIU OBCE str.15
- j) POŽIADAVKY NA RIEŠENIE ROZVOJA DOPRAVY A KONCEPCIE TECHNICKÉHO VYBAVENIA str.15
- k) POŽIADAVKY NA OCHRANU PRÍRODY A TVORBY KRAJINY, KULTÚRNEHO DEDIČSTVA, NA OCHRANU PRÍRODNÝCH ZDROJOV, LOŽISK NERASTOV A VŠETKÝCH ĎALŠÍCH CHRÁNENÝCH ÚZEMÍ A ICH OCHRANNÝCH PÁSIEM, VRÁTANE POŽIADAVIEK NA ZABEZPEČENIE EKOLOGICKEJ STABILITY ÚZEMIA str.19
- l) POŽIADAVKY Z HĽADISKA OCHRANY TRÁS NADRADENÝCH SYSTÉMOV DOPRAVNÉHO A TECHNICKÉHO VYBAVENIA ÚZEMIA str.23
- m) POŽIADAVKY VYPLÝVAJÚCE NAJMÄ ZO ZÁUJMOV OBRANY ŠTÁTU, POŽIARNEJ OCHRANY, OCHRANY PRED POVODŇAMI, CIVILNEJ OCHRANY OBYVATEĽSTVA str.25
- n) POŽIADAVKY NA RIEŠENIE PRIESTOROVÉHO USPORIADANIA A FUNKČNÉHO VYUŽÍVANIA ÚZEMIA OBCE S PRIHLIADNUTÍM NA HISTORICKÉ, KULTÚRNE, URBANISTICKÉ A PRÍRODNÉ PODMIENKY ÚZEMIA VRÁTANE POŽIADAVIEK NA STAVBY UŽÍVANÉ OSOBAMI S OBMEDZENOU SCHOPNOSŤOU POHYBU str.26
- o) POŽIADAVKY NA RIEŠENIE BÝVANIA, OBČIANSKÉHO VYBAVENIA, SOCIÁLNEJ INFRAŠTRUKTÚRY A VÝROBY str.27
- p) POŽIADAVKY Z HĽADISKA ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA, PRÍPADNE URČENIE POŽIADAVIEK NA HODNOTENIE PREDPOKLADANÝCH VPLYVOV NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE str.30
- q) OSOBITNÉ POŽIADAVKY Z HĽADISKA OCHRANY POĽNOHOSPODÁRSKEJ PÔDY A LESNEJ PÔDY str.34
- r) POŽIADAVKY NA RIEŠENIE VYMEDZENÝCH ČASTÍ ÚZEMIA OBCE, KTORÉ JE POTREBNÉ RIEŠIŤ ÚZEMNÝM PLÁNOM ZÓNY str.35
- s) POŽIADAVKY NA URČENIE REGULATÍVOV PRIESTOROVÉHO USPORIADANIA A FUNKČNÉHO VYUŽÍVANIA ÚZEMIA str.35
- t) POŽIADAVKY NA VYMEDZENIE PLÔCH NA VEREJNOPROSPEŠNÉ STAVBY str.35
- u) POŽIADAVKY NA ROZSAH A ÚPRAVU DOKUMENTÁCIE ÚZEMNÉHO PLÁNU OBCE DOLNÁ MARIKOVÁ str.36

Úvod

Zadanie pre vypracovanie územného plánu obce Dolná Mariková je spracované v zmysle § 20, ods. 1 zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon), v znení platných predpisov. Je vypracované v rozsahu a podrobnostiach, stanovených v § 8, odst. 3 vyhlášky Ministerstva životného prostredia SR č. 55/2001 Z. z. o územnoplánovacích podkladoch a územnoplánovacej dokumentácii. Návrh Zadania pre vypracovanie územného plánu obce Dolná Mariková je spracovaný na základe prieskumov a rozborov, ktorými sa získali ucelené poznatky o stave a možnostiach rozvoja, priestorového usporiadania a funkčného využívania územia obce.

a) DÔVODY NA OBSTARANIE ÚZEMNÉHO PLÁNU OBCE DOLNÁ MARIKOVÁ

Odhladnuc od legislatívnych dôvodov rozhodujúce dôvody obstarania územného plánu obce (ÚPN-O) Dolná Mariková vyplývajú predovšetkým z hlavných cieľov obce Dolná Mariková, ktoré plánuje obec splniť k roku 2035. Zvolený časový horizont zodpovedá praxou overenému, obvyklému strednodobému plánovaciemu horizontu, pre ktorý sa dá relatívne ešte spoľahlivo vymedziť rozsah očakávaných nárokov a potrieb obyvateľov sídla v kontexte s technickým pokrokom i napr. so stavom spoločenského vedomia.

Hlavným strategickým cieľom obce Dolná Mariková je vytvorenie podmienok na území obce pre zabezpečovanie udržateľného rozvoja obce, čo znamená, že obec Dolná Mariková má ambície byť sídlom, v ktorom sú permanentne zaisťované predpoklady pre sústavnú optimalizáciu životných podmienok trvalo bývajúceho i prechodne bývajúceho obyvateľstva ako i jeho návštevníkov s prihliadnutím na rešpektované prírodné a kultúrohistorické danosti prostredia obce.

Takto formulovaný hlavný strategický cieľ obce je v súlade s Programom hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Dolná Mariková na roky 2015 – 2025.

Medzi ostatné účelové dôvody obstarania nového územného plánu obce možno zaradiť: podklad pre formovanie základnej prognózy postavenia a vývoja obce z pohľadu iných spoločensko-vedných odborov, podklad pre návrh a realizáciu prípadných pozemkových úprav, lesných úprav, vodohospodárskych úprav, závlah, meliorácií..atď., podklad pre návrh miestneho územného systému ekologickej stability atď., podklad pre vypracovávanie programov ochrany kultúrneho dedičstva, odpadového hospodárstva, koncepcií rozvoja jednotlivých odvetví života obce, ako jedna z podmienok získania prostriedkov z fondov európskej únie, štátneho rozpočtu... .

Cieľom procesu obstarania územnoplánovacej dokumentácie je získať výsledný dokument – územný plán obce, ktorý harmonizuje všetky aktivity a činnosti v území a na ktorom sa dohodli všetci užívatelia územia v súlade s vyššími spoločenskými záujmami.

Územný plán obce je základným nástrojom pre usmerňovanie a riadenie rozvoja obce, jeho investičnej činnosti, koordinácie investorských záujmov v súlade so snahou zachovať rovnováhu medzi prírodným a ľudským potenciálom

Zadanie po objektivizovaní v procese prerokovania s verejnosťou a dotknutými orgánmi, samosprávami a s ďalšími právnickými osobami v zmysle príslušných predpisov bude po schválení Obecným zastupiteľstvom obce Dolná Mariková rozhodujúcim podkladom – zadávacím dokumentom – pre vypracovanie nového územného plánu obce (ÚPN-O) Dolná Mariková.

Urbanisticky to znamená, že primárnou funkciou územia obce v k.ú. Dolná Mariková bude funkcia bývania v rodinných domoch prípadne v HBV, funkcia rekreácie, funkcie výroby, dopravy a lesného hospodárstva a poľnohospodárstva.

Rozvoj poľnohospodárskeho výrobného potenciálu neprekročí rámec sekundárneho postavenia tejto funkcie v nových podmienkach obce.

b) URČENIE HLAVNÝCH CIEĽOV ROZVOJA ÚZEMIA, VYJADRUJÚCICH ROZVOJOVÝ PROGRAM OBSTARÁVATEĽA

Hlavným cieľom riešenia je získanie územnoplánovacej dokumentácie, ktorá bude komplexne riešiť územný rozvoj obce, rozvojové možnosti a limity územia v súlade so súčasnou platnou legislatívou a zároveň bude po schválení záväzným dokumentom pre celé katastrálne územie Dolná Mariková v procese povoľovania a realizácie plánovaných zámerov územného rozvoja sídla.

Dolná Mariková sa rozprestiera na území 221,38939 ha, počet obyvateľov k 31.12.2016 predstavuje 1408 obyvateľov v zázemí mesta Považská Bystrica so všetkým štandardom základnej sociálnej, občianskej a technickej vybavenosti, zodpovedajúcim takémuto druhu sídla v systéme osídlenia zázemia mesta Považská Bystrica. Cieľom rozvoja územia obce Dolná Mariková je:

- vytváranie priaznivých podmienok pre život obyvateľov obce Dolná Mariková a uspokojovanie ich potrieb v danom katastrálnom území,
- zostať vidieckym sídlom vo všeobecne prijateľnej koexistencii s výrobnými územiami, zmiešanými územiami a územiami rekreácie s optimálne riešeným spôsobu využitia a usporiadania územia v súlade s princípmi trvalo udržateľného rozvoja a únosnosti územia,
- vytvorenie územných podmienok pre bytovú výstavbu s cieľom podporiť stabilizovanie mladých obyvateľov v obci,
- vytvorenie územných podmienok pre rozvoj občianskej vybavenosti,
- vytvorenie územných podmienok pre umiestnenie podnikateľských aktivít so zámerom vytvoriť pracovné príležitosti pre obyvateľov obce a mikroregiónu,
- zabezpečenie ochrany kultúrneho dedičstva a prírodných hodnôt,
- vytvorenie územných podmienok pre dobudovanie verejnej, dopravnej, občianskej a technickej infraštruktúry,
- riešenie primeraného rozvoja obce a jej častí vzhľadom na jej význam a polohu a predpokladaný demografický vývoj,
- vytvorenie územných predpokladov a podmienok pre rozvoj rekreácie a turizmu,
- vytvorenie predpokladov a podmienok optimálnej komunikačnej siete automobilovej, cyklistickej a pešej dopravy vrátane smerových a šírkových úprav komunikácií a vymedzenia plôch pre statickú dopravu vo väzbe na plochy rekreácie, športu a ostatnej občianskej vybavenosti,
- zachovanie a postupné zlepšenie kvality krajinného prostredia a vytvorenie podmienok pre ochranu prírodných prvkov ekologickej stability za účelom podporenia biologickej diverzity a prírodných hodnôt územia,
- určenie plôch pre verejnoprospešné stavby

c) VYMEDZENIE RIEŠENÉHO ÚZEMIA ÚZEMNÉHO PLÁNU OBCE DOLNÁ MARIKOVÁ

Riešené územie územného plánu obce sa vymedzuje v rozsahu celého katastrálneho územia obce Dolná Mariková. Obec Dolná Mariková tvorí len jedno katastrálne územie.

Znamená to, že hranicami riešeného územia ÚPN-O Dolná Mariková bude katastrálna hranica s nasledovnými susediacimi obcami:

na severe:

s obcou Horná Mariková,

na východe:

s obcou Papradno,

na juhu:

s obcou Hatné,

na západe:

s obcou Dohňany,

na juhozápade:
s obcou Klieština.

V súčasnosti je zastavané územie obce Dolná Mariková legislatívne vymedzené hranicou zastavaného stavu k 1.1.1990.

Administratívne sa Dolná Mariková delí na tri miestne časti: Hadoše, Kátlina, Besný potok.

Prehľad úhrnných hodnôt druhov pozemkov obce Dolná Mariková

Druh pozemku	Obec celkom Výmera v m ²
Poľnohospodárska pôdy	5958251
z toho:	
- orná pôda	16273131
- záhrady	278650
- ovocné sady	0
- trvalé trávne porasty	405228
Lesné pozemky	14716550
Vodné plochy	242199
Zastavané plochy a nádvoria	829185
Ostatné plochy	392754
Celková výmera	2214,3394

d) POŽIADAVKY VYPLÝVAJÚCE Z NÁVRHU ÚZEMNÉHO PLÁNU REGIÓNU PRE ÚZEMIE OBCE VRÁTANE VÝSTUPOV ZO ZÁVÄZNEJ ČASTI ÚPN VÚC

Koncepcia územného rozvoja Slovenska (KURS) 2001 ako územnoplánovacia dokumentácia celoštátneho stupňa bola schválená vládou SR uznesením vlády SR č. 1033 zo dňa 30. októbra 2001. Závazná časť KURS 2001 bola vyhlásená nariadením vlády SR č. 528/2002 Z.z. zo dňa 14.8.2002

Zmeny a doplnky č.1 KURS 2001, schválila vláda SR uznesením č. 513/2011 dňa 10. 8. 2011. Región je vyššou územnou jednotkou pre riešenie obec.

Závaznou Územnoplánovacou dokumentáciou vyššieho stupňa pre spracovanie územného plánu obce Dolná Mariková je :

- Územný plán regiónu Trenčianskeho kraja (ÚPN VÚC Trenčiansky kraj), schválený vládou dňa 14.4. 1998 uznesením č.284/1998, ktorého záväzná časť bola vyhlásená Nariadením vlády SR č. 149/1998 Z.z. zo 14.04.1998,
- Zmeny a doplnky č.1 ÚPN VÚC Trenčianskeho kraja, schválené Zastupiteľstvom Trenčianskeho samosprávneho kraja dňa 23.6. 2004 uznesením č. 259/2004 , záväzná časť bola vyhlásená Všeobecne záväzným nariadením Trenčianskeho samosprávneho kraja č.7/2004 zo 23.06.2004
- Zmeny a doplnky č.2 ÚPN VÚC Trenčianskeho kraja, schválené Zastupiteľstvom Trenčianskeho samosprávneho kraja dňa 26.10. 2011 uznesením č. 297/2011 , záväzná časť bola vyhlásená Všeobecne záväzným nariadením Trenčianskeho samosprávneho kraja č.8/2011 zo 25.11.2011

I. ZÁVÄZNÉ REGULATÍVY FUNKČNÉHO A PRIESTOROVÉHO USPORIADANIA ÚZEMIA

- I. 1. Na riešenie územného plánu obce Dolná Mariková sa bezprostredne vzťahujú nasledovné záväzné regulatívy funkčného a priestorového usporiadania:

Väzby vyplývajúce z riešenia a zo záväzných častí územného plánu regiónu

Väzby vyplývajúce zo záväznej časti ÚP VÚC Trenčianskeho kraja.

Pri územnoplánovacej dokumentácii obce Horná Mariková je potrebné rešpektovať:

Závazné regulatívy územného rozvoja

1. V oblasti usporiadania územia, osídlenia a rozvoja sídelnej štruktúry

- 1.9. Podporovať rozvoj centier osídlenia lokálneho významu v sídlach, ktoré zabezpečujú komplexné základné vybavenie pre obyvateľov bezprostredného zázemia. Ide o sídla: 1.9.6. v okrese Považská Bystrica: Horná Mariková, **Dolná Mariková**, Papradno, Udiča, Plevník-Drienové, Brvnište, Pružina, Domaniža a Svarepec
V týchto centrách podporovať predovšetkým rozvoj následných zariadení:
- základných škôl
  - predškolských zariadení
  - zdravotníckych (všeobecní lekári, zubní lekári, lekáreň)
  - stravovacích zariadení s možnosťou ubytovania
  - pôšt
  - opravárenských a remeselných služieb pre pokrytie základnej potreby
  - nákupných možností pre pokrytie základnej potreby
  - zariadení voľného času a rekreácie s dostatočnými plochami zelene.
- 1.10. podporovať rozvoj vidieckeho osídlenia aj mimo priestorov ťažísk osídlenia s cieľom vytvoriť rovnocenné životné podmienky pre všetkých obyvateľov so zachovaním špecifických druhov osídlenia
- 1.10.3 pri rozvoji vidieckych oblastí zohľadňovať ich špecifické prírodné a krajinné prostredie a pri rozvoji jednotlivých činností dbať na zamedzenie, resp. obmedzenie možných negatívnych dôsledkov týchto činností na krajinné a životné prostredie vidieckeho priestoru
- 1.10.4 vytvárať podmienky dobrej dostupnosti vidieckych priestorov k sídelným centrámi, podporovať výstavbu verejného dopravného a technického vybavenia obcí, moderných informačných technológií tak, aby vidiecke priestory vytvárali kultúrne a pracoviskovo rovnocenné prostredie voči urbánnym priestorom a dosiahnuť tak skĺbenie tradičného vidieckeho prostredia s požiadavkami na moderný spôsob života

2. V oblasti rekreácie a cestovného ruchu

- 2.1. Podporovať predovšetkým rozvoj tých foriem rekreácie a cestovného ruchu, ktoré majú medzinárodný význam. Sú to : kúpeľníctvo, rekreácia pre pobyt pri vodných plochách, vodná turistika (na Váhu), cykloturistika, poľovníctvo, poznávací kultúrny turizmus (návšteva pamätihodností, podujatí), kongresový cestovný ruch a výstavníctvo, tranzitný cestovný ruch. Podporovať nenáročné formy cestovného ruchu (agroturistika, vidiecky turizmus) hlavne v kopaničiarskych oblastiach s malým dopadom na životné prostredie.
- 2.4.1. skvalitňovať a rozvíjať podmienky pre rozvoj vidieckeho cestovného ruchu a agroturistiky predovšetkým v sídlach s perspektívou rozvoja týchto progresívnych aktivít , podporovať združenia a zoskupenia obcí s takýmto zameraním na území kraja
- 2.5 usmerňovať rozvoj individuálnej rekreácie do vhodných sídiel na chalupársku rekreáciu
- 2.6 zabezpečiť podmienky pre krátkodobú rekreáciu obyvateľov okresných a väčších miest v ich záujmovom území, hlavne v priestoroch s funkciou prímestských rekreačných zón
- 2.8 pri realizácii všetkých rozvojových zámerov rekreácie a cestovného ruchu na území kraja:
- 2.8.1 sústavne zvyšovať kvalitatívny štandard nových, alebo rekonštruovaných objektov a služieb cestovného ruchu
- 2.8.3 pri výstavbe a dostavbe stredísk rekreácie a turizmu využívať najnovšie technické a technologické prvky a zariadenia

3.3. Sociálna starostlivosť

- 3.3.3. vytvárať podmienky pre nové, nedostatkové či chýbajúce formy sociálnych služieb

4. V oblasti usporiadania územia z hľadiska kultúrno-historického dedičstva

- 4.2 rešpektovať typickú formu a štruktúru osídlenia charakterizujúcu územie kraja (kopaničiarske osídlenie)

- 4.3 uplatňovať a rešpektovať typovú a funkčnú profiláciu jednotlivých mestských a vidieckych sídiel
- 4.4. rešpektovať dominantné znaky typu krajinného prostredia
- 5. V oblasti usporiadania územia z hľadiska ekológie, ochrany prírody a krajiny, ochrany poľnohospodárskeho a lesného pôdneho fondu**
- 5.1.1 rešpektovať poľnohospodársku pôdu a lesné hospodárstvo ako faktor limitujúci urbanistický rozvoj kraja, definovaný v záväznej časti územného plánu
- 5.2 realizovať systémy správneho využívania poľnohospodárskych pôd a ich ochranu pred eróziou, zaburinením, nadmernou urbanizáciou, necitlivým riešením dopravnej siete a pred všetkými druhmi odpadov
- 5.3 pri obnove lesných hospodárskych plánov potrebných k obhospodarovaniu lesov zohľadňovať požiadavky ochrany prírody
- 5.4 neproduktívne a nevyužiteľné poľnohospodárske pozemky navrhnuť na zalesnenie,
- 5.5 podporovať riešenie erózných problémov, ktoré je navrhované v rámci pozemkových úprav a projektov miestneho územného systému ekologickej stability, prostredníctvom remízok, protierózných pásov a vetrolamov, v oblastiach pohoria Javorníky.
- 5.7 obmedzovať reguláciu a melioráciu pozemkov v kontakte s chránenými územiami a mokraďami
- 5.8 vytvárať podmienky pre zastavenie procesu znižovania biodiverzity v celom území kraja
- 5.9 podporovať opatrenia na sanáciu a rekultiváciu zosuvných a opustených ťažobných, poddolovaných území a začleniť ich do funkcie krajiny
- 5.11 postupne riešiť problematiku budovania spevnených a nespevnených lesných ciest tak, aby nedochádzalo k erózii pôd na svahoch
- 5.12 realizovať priestory so zmenenou krajinnou štruktúrou podľa osobitných revitalizačných programov,
- 5.15 uplatňovať opatrenia na zlepšenie stavu životného prostredia, vyplývajúce zo schválených krajských a okresných environmentálnych akčných programov,
- 5.16 rešpektovať pri organizácii, využívaní a rozvoji územia význam a hodnoty jeho prírodných daností a najmä v osobitne chránených územiach (v zmysle územnej ochrany, sústavy NATURA 2000 a pod.), "biotopov európskeho a národného významu," prvkoch územného systému ekologickej stability, NECONET, zvlášť biotopoch osobitne chránených a ohrozených druhov bioty, mokraďí a voľne žijúcich živočíchov. Využívanie územia zosúladiť s funkciou ochrany prírody a krajiny.
- 5.17 podporovať alternatívne poľnohospodárstvo v chránených územiach podľa zákona o ochrane prírody a krajiny, v pásmach hygienickej ochrany
- 5.18 v miestach s intenzívnou veternou a vodnou eróziou zabezpečiť protieróznou ochranu pôdy prevažne v oblastiach Myjavskej pahorkatiny, Bielych Karpát, Malých Karpát, Strážovských vrchov, Považského Inovca, Trábeča, Vtáčnika, Javorníkov
- 5.19 odstrániť skládky odpadov lokalizované v chránených územiach prírody
- 5.21 revitalizovať toky upravené na kanálový typ, kompletizovať sprievodnú vegetáciu výsadbou pásu domácich druhov drevín a krovín pozdĺž tokov zvýšením podielu trávnych porastov na plochách okolitých mikrodepresií, čím vzniknú podmienky na realizáciu navrhovaných biokoridorov pozdĺž tokov.
- 7. V oblasti rozvoja nadradenej dopravnej infraštruktúry**
- 7.1 Cestná infraštruktúra**
- 7.1.1 Rešpektovať lokalizáciu existujúcej cestnej infraštruktúry a vyplývajúce obmedzenia v ochranných pásmach.
- 8. V oblasti nadradenej technickej infraštruktúry**
- 8.1 Energetika**
- 8.1.10 vytvárať podmienky pre postupnú plynofikáciu kraja
- 8.2 Vodné hospodárstvo**
- 8.2.3 Na úseku verejných vodovodov:**

V okrese Považská Bystrica, Ilava a Púchov:

c) dobudovanie prívodu vody zo skupinového vodovodu Považská Bystrica pre obce Papradnianskej a Marikovskej doliny

8.2.4 Na úseku verejných kanalizácií:

V súlade s Plánom rozvoja verejných vodovodov a verejných kanalizácií pre územie Slovenskej republiky a Koncepciu vodohospodárskej politiky Slovenskej republiky.

8.2.5 Na úseku odtokových pomerov povodí: v súlade s požiadavkami ochrany prírody a odporúčaniami Rámcovej smernice o vodách

- a) vykonávať na upravených tokoch údržbu za účelom udržiavania vybudovaných kapacít,
- b) zlepšovať vodohospodárske pomery na malých vodných tokoch a v povodí zásahmi smerujúcimi k stabilizácii pomerov v extrémnych situáciách tak povodňových, ako aj v období sucha,
- f) vytvoriť podmienky pre včasnú prípravu a realizáciu protipovodňových opatrení

9. V oblasti odpadového hospodárstva

9.1 V oblasti odpadového hospodárstva

9.1.1 riešiť zneškodňovanie odpadov na území kraja v súlade so schváleným Programom odpadového hospodárstva SR, pričom v jeho intenciách rozpracovať Program odpadového hospodárstva Trenčianskeho kraja. Usmerňovať odpadové hospodárstvo v zmysle znižovania negatívnych vplyvov na životné prostredie zo starých skládok odpadov a ďalších environmentálnych záťaží.

9.1.2 Riešiť budovanie zberných stredísk na vyseparované zložky z komunálneho odpadu v mestách a obciach kraja a budovanie kompostární v súlade s právnymi predpismi EÚ.

9.1.4. Podporovať vo všetkých oblastiach vzniku odpadov separovaný zber pre rozvoj recyklácie materiálov zo zhodnotiteľných odpadov.

9.1.5. Celoplošne rozšíriť separovaný zber odpadov s čo najväčším počtom separovaných zložiek (papier, sklo, plasty, kov a BRO)

9.1.6. Zvyšovať množstvo biologicky rozložiteľného odpadu (zo všetkých zdrojov) zhodnocovaného aeróbnym spôsobom (kompostovaním, resp. spracovaním na bioplyn).

9.1.7. Uprednostňovať spaľovanie energeticky využiteľných odpadov pred skládkovaním, a to len v prípade, že nie je možné tieto odpady materiálovo zhodnotiť.

9.1.8. Povoľovať nové zariadenia na spaľovanie odpadov za podmienky energetického využitia a zároveň tieto odpady nie je možné materiálovo zhodnotiť.

9.1.9. Zabezpečiť zneškodňovanie nebezpečných odpadov z priemyslu a zdravotníctva určených na spaľovanie na vyhovujúcich zariadeniach spĺňajúcich stanovené limity.

9.1.11. Riešiť skládkovanie odpadov na existujúcich a navrhovaných veľkokapacitných regionálnych skládkach s vyhovujúcimi technickými podmienkami a v územiach vhodných pre umiestňovanie skládok odpadov a v ktorých sa prirodzene zabezpečuje minimalizácia rizík ohrozenia zdravia obyvateľov a znečistenia zložiek životného prostredia (najmä zásob a kvality podzemných vôd)

9.2 riadiť odpadové hospodárstvo v zmysle znižovania negatívnych vplyvov na životné prostredie zo starých skládok odpadov a ďalších environmentálnych záťaží,

9.3 zvýšiť materiálové zhodnocovanie odpadov na 67%,

9.4 zvýšiť energetické zhodnocovanie odpadov,

9.5 neprekročiť 1%-ný podiel zneškodňovania odpadov spaľovaním,

9.6 zvýšiť spaľovanie nebezpečných odpadov,

9.7 neprekročiť 25%-ný podiel zneškodňovania odpadov skládkovaním,

9.8 dosiahnuť 20%-ný podiel materiálového zhodnocovania komunálnych odpadov,

- 9.9 dosiahnuť 75%-ný podiel zneškodňovania komunálnych odpadov skládkovaním,
- 9.10 dosiahnuť 5%-ný podiel iného nakladania komunálnych odpadov,
- 9.11 dosiahnuť 15%-ný podiel kompostovania komunálnych biologicky rozložiteľných odpadov,
- 9.12 znížiť množstvo biologicky rozložiteľných zložiek komunálneho odpadu zneškodňovaných skládkovaním o 30% oproti roku 2000,
- 9.13 zapojiť do systému separovaného zberu 70% obyvateľov,
- 9.14 zvýšiť množstvo separovaného odpadu na cca 40 kg na obyvateľa,
- 9.15 riešiť skládkovanie odpadov na existujúcich a navrhovaných veľkokapacitných regionálnych skládkach.

VEREJNOPROSPEŠNÉ STAVBY

Verejnoprospešné stavby v oblasti vodného hospodárstva

1. Oblasť zásobovania pitnou vodou znie:

- 1.3.1. Prívod vody zo skupinového vodovodu Považská Bystrica pre obce Papradnianskej a Marikovskej doliny

Riešenie ÚPN obce Dolná Mariková bude nutné zosúladiť s nasledovnými strategickými dokumentmi:

- Stratégia, zásady a priority štátnej environmentálnej politiky SR,
- Regionálny územný systém ekologickej stability okresov Púchov a Považská Bystrica,
- Stratégia adaptácie SR na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy; (MŽP SR, 2014),
- Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja Trenčianskeho samosprávneho kraja 2013 – 2023 (2015),
- Akčný plán udržateľného energetického rozvoja TSK 2013 – 2023 (2015),
- Stratégia rozvoja vidieka 2013 – 2023 (2015),
- Program odpadového hospodárstva na roky 2011-2020,
- ÚPN-O Horná Mariková ,
- ÚPN-O Hatné v znení zmien a doplnkov,
- ÚPN-O Papradno.

e) ZHODNOTENIE VÝZNAMU OBCE V ŠTRUKTÚRE OSÍDLENIA

Pri riešení katastrálneho územia obce Dolná Mariková majú významnú úlohu širšie vzťahy riešeného územia s blízkym i vzdialenejším okolím. Najmä aspekt zapojenia obce do štruktúry osídlenia, do hierarchie osídlenia a aspekt vzájomných interakcií v rámci širšieho urbanistického priestoru má dosah na kvalitu vlastného riešenia ÚPN-O.

Obec Dolná Mariková sa nachádza v severovýchodnej časti Trenčianskeho kraja, v okrese Považská Bystrica, v strednom Považí. Počtom obyvateľov (31.12.2016 1408) patrí medzi vidiecke sídla okresu Považská Bystrica. Rozprestiera sa na území 2214,3394 ha, v nadmorskej výške 374 m n.m. Obcou preteká Marikovský potok, ktorý zberá vodu prostredníctvom dvoch veľkých prítokov z prava Kátlinského potoka a z ľavej strany potoka Besné a vodných tokov Vlkovec s dvomi bezmennými prítokmi, tok Dielnica s jedným bezmenným prítokom, jeden bezmenný pravostranný prítok Marikovského potoka v južnej časti katastrálneho územia obce, vodný tok Chrcholincec so svojimi tromi bezmennými prítokmi a vodný tok Pupkovec so svojim jedným bezmenným prítokom (Chrcholincec a Pupkovec z príľahlých lesov).

Okresné mesto Považská Bystrica je vzdialené 13 km, krajské mesto Trenčín 61 km. Riešené územie je súčasťou považsko-sídlnickej rozvojovej osi. Súčasťou takej osi sú aj územia okresov Nové Mesto nad Váhom, Trenčín, Púchov, Považská Bystrica.

f) POŽIADAVKY NA RIEŠENIE ZÁUJMOVÉHO ÚZEMIA OBCE

Zájmové územie obce vo všeobecnosti je také územie, v ktorom prevládajú súčasné alebo výhľadové vzťahy k obci, a ktorého usporiadanie musí byť riešené vo vzájomnej funkčnej a technickej súvislosti s obcou aj keď nie v takej miere podrobnosti ako vlastné riešené územie. Znamená to, že ide o územie mimo riešeného územia obce, mimo jeho katastrálne územie. Zájmové územie obce je tvorené považsko-bystricko-púchovským ťažiskom osídlenia podľa vymedzenia v ÚPN VÚC Trenčianskeho kraja, t. j. administratívnymi územiami sídiel: Plevník-Drienové, Považská Bystrica, Visolaje, Beluša, Dolné Kočkovce, Púchov, Streženice a Lednické Rovne, doplnenými o administratívne územia prepájajúcich sídiel Sverepec a Udiča, ako aj o administratívne územia sídiel s výrazným rekreačným potenciálom.

Zájmové územie obce Dolná Mariková je definované z hľadiska ekonomických, hospodárskych, administratívno-správnych a tiež rôzne diverzifikovaných sociálnych vzťahov.

Obec Dolná Mariková je situovaná v severozápadnej časti Slovenska. Geograficky sa nachádza vo Vysokých Javorníkoch. Centrum obce sa nachádza v Javorníckej brázde, jej osady sú rozmiestnené prevažne vo Vysokých Javorníkoch; podľa územno-správneho členenia spadá do severnej časti Trenčianskeho kraja, nachádza sa 13 km severozápadne od okresného mesta Považská Bystrica a 61 km od krajského mesta Trenčín.

Riešené územie je vymedzené katastrálnym územím Dolná Mariková ako aj zájmové územie obce Dolná Mariková.

g) ZÁKLADNÉ DEMOGRAFICKÉ ÚDAJE A PROGNOZY

DEMOGRAFIA

Obec založili na zákupnom práve asi v časoch Matúša Čáka. Doložená je 1321 R. 1578 mala mlyn a 27 domov, 1720 5 mlynov a 56 daňovníkov, 1784 719 domov.

Obec Dolná Mariková má rozlohu 2214,3394 ha. Hustota osídlenia dosiahla hodnotu 65 obyvateľov na km². Z uvedeného sa dá konštatovať, že obec má v porovnaní s celým Trenčianskym krajom (65,04 obyvateľov na km²) približne trištvrtinovú hustotu osídlenia.

Oficiálne sú súčasťou obce tri miestne časti: Besné, Hadoše a Kátlina, ktoré sú ďalej rozdelené do viacerých kopaníc.

Vývoj počtu obyvateľov:

Obec	r.2006	r.2007	r.2008	r.2009	r.2010	r.2011	r.2012	r.2014	r.2015	r.2016
Dolná Mariková	1443	1427	1422	1418	1420	1438	1422	1431	1415	1408

Zdroj údajov: Štatistický úrad Slovenskej republiky

V súlade s doterajším demografickým vývojom a za predpokladu vytvorenia priaznivých podmienok v sociálnej sfére, v oblasti zamestnanosti, rozvoja podnikania a výstavby HBV a IBV a následnému možnému pozitívnemu obratu v migrácii obyvateľstva je možné predpokladať, že v roku 2035 bude mať obec Dolná Mariková cca 1460 obyvateľov.

Údaje o obyvateľstve - počet obyvateľov podľa pohlavia (k 31.12.)

Rok 2012	Rok 2013	Rok 2014	Rok 2015	Rok 2016
Muži 682	Muži 696	Muži 703	Muži 692	Muži 684
Ženy 730	Ženy 726	Ženy 728	Ženy 723	Ženy 724
Spolu 1422	Spolu 1422	Spolu 1431	Spolu 1415	Spolu 1408

Zdroj údajov: Štatistický úrad Slovenskej republiky

Údaje o živonarodených obyvateľov podľa pohlavia (k 31.12.)

	Rok 2012	Rok 2013	Rok 2014	Rok 2015	Rok 2016
Muži	3	Muži 5	Muži 5	Muži 2	Muži 2
Ženy	3	Ženy 4	Ženy 2	Ženy 3	Ženy 4
Spolu	12	Spolu 12	Spolu 12	Spolu 11	Spolu 9

Zdroj údajov: Štatistický úrad Slovenskej republiky

Počet obyvateľov stagnuje – až mierne klesá, zmeny sú minimálne.

Pohyb obyvateľstva prirodzenou menou a migráciou r.2012-2016

Rok	Počet obyvateľov	Živonarodení	Zomrelí	Prirodzený prírastok/úbytok	Pristaňovali	Vystaňovali	Prírastok/úbytok sťahovaním	Celkový prírastok/úbytok
2012	1422	12	21	-9	10	17	-7	-16
2013	1422	12	24	-12	20	8	12	0
2014	1431	12	15	-3	36	24	-12	9
2015	1415	11	22	-11	12	17	-5	-16
2016	1408	9	19	-10	20	17	3	7

Zdroj údajov: Štatistický úrad Slovenskej republiky

Počet obyvateľov prirodzenou menou klesá. Migračné saldo je tiež záporné.

Predpokladaný demografický vývoj

V snahe zvrátiť trend zníženia počtu obyvateľov je potrebné vytvoriť na území obce podmienky pre výstavbu rodinných domov pre mladé rodiny. Na základe zámerov plánovanej výstavby bytov, rodinných domov ako aj existencie a ďalšieho rozvoja hospodárskej základne v obci je možné predpokladať, že tento trend má trvalý charakter v prospech postupného rastu počtu obyvateľov v obci Dolná Mariková.

Veková štruktúra obyvateľstva**Zloženie obyvateľstva podľa veku a pohlavia – k 31.12.2016**

Trvalo bývajúce obyvateľstvo	vek											
	0-4	5-9	10-14	15-19	20-24	25-29	30-34	35-39	40-44	45-49	50-54	
muži	684	22	27	24	30	57	48	59	56	57	52	62
ženy	724	42	34	25	35	46	54	50	48	63	36	48
spolu	1408	64	61	49	65	103	102	109	104	120	88	110
Trvalo bývajúce obyvateľstvo	vek											
	55-59	60-64	65-69	70-74	75-79	80-84	85-89	90-94	95-99	100-110	110+	
muži	51	53	25	31	17	12	0	0	0	0	0	
ženy	59	47	34	34	27	19	16	6	0	0	0	
spolu	110	100	59	65	44	31	16	6	0	0	0	

Zdroj údajov: Štatistický úrad Slovenskej republiky

Rok	predproduktív. vek %	produktívny vek %	poproduktív. vek %	priemerný vek	index starnutia*
2012	12,38	71,73	15,89	41,46	128,41
2013	12,52	71,73	15,75	41,5	125,84
2014	12,51	71,63	15,86	41,65	126,82
2015	12,44	71,52	16,04	41,87	128,98
2016	12,36	71,8	15,84	42,15	128,16

*index starnutia – počet osôb vo veku 65 + rokov na 100 osôb vo veku 0 – 14 rokov

V obci Dolná Mariková v období od r. 2012 – 2016 je obyvateľstvo s vyšším zastúpením poproduktívneho veku ako predproduktívneho veku.

Nezamestnanosť

Dolná Mariková	2012	2013	2014	2015	2016
Počet evidovaných uchádzačov o zamestnanie spolu	120	118	105	86	58
Počet evidovaných uchádzačiek o zamestnanie	66	64	55	48	33

Zdroj údajov: Štatistický úrad Slovenskej republiky

Bytový fond

SODB 2011

Spolu	477
Vlastné byty v bytových domoch	57
Byty vo vlastníctve rodinných domoch	367
Obecné byty	11
Družstevné byty	1
Iné	26
Neobývané	289
S nezistenou obývanosťou	17

Byty podľa obdobia výstavby (SODB 2011)

Obdobie výstavby	počet bytov
Do roku 1945	40
1946 - 1990	344
1991 - 2000	23
2001 a neskôr	25
nezistené	328
Spolu	760

V obci Dolná Mariková vysoko prevládajú domy postavené v období rokov 1946 až 1990.

Rozvoj bytového fondu v obci sa uskutočňuje jednak prostredníctvom rozvoja IBV ale aj výstavbou nájomných obecných bytov vo vlastníctve OcÚ Dolná Mariková. V záujme Obce je investovať finančné prostriedky tak, aby prinášali dlhodobú návratnosť a prispeli k udržaniu, prípadne zvýšeniu prosperity a životaschopnosti obce. Medzi takého investičné akcie nepochybne patrí aj výstavba nájomných bytov. V obci sa nachádza bytový dom so 14-timi bytovými jednotkami, ktoré boli nájomníkom odovzdané v roku 2010, V susedstve novej bytovky je dostavaný ďalší bytový dom s 11 b.j, v ktorom sú 1, 2 a 3-izbové byty, tento bol občanom odovzdaný v roku 2014. Obec je z hľadiska vzdialenosti a dopravného napojenia na okresné mesto Považská Bystrica, ako i na okresné mesto Púchov atraktívnym obytným územím. Na základe tejto skutočnosti je rozvoj obce zameraný najmä na vytvorenie nových plôch pre rozvoj bývania – formou IBV, v malej miere HBV. Cieľom je teda zvýšenie predpokladaného nárastu obyvateľstva a vytvorenie priaznivých podmienok pre zvýšenie kvality bývania.

Prírastok nových bytov bude okrem výstavby nových bytov spočívať v prestavbách starých nevyhovujúcich a nevyužívaných bytov formou stavebných úprav, prestavbami hospodárskych budov a objektov rekreácie.

Z celkového počtu nových bytov sa predpokladá výrazne prevažujúce zastúpenie formou IBV doplnené bytovými domami. Vhodné by bolo bytovú výstavbu diverzifikovať formou nájomných bytov so zariadením pre seniorov, denného stacionára a nájomných bytov pre mladé rodiny.

Územný plán sa vo všeobecnosti (zo zákona) nezaobera majetkoprávnymi pomermi. Pre požiadavky stavebníkov na výstavbu rodinných domov vzhľadom ku predpokladanému rozvoju obce je potrebné navrhnuť dostatočne veľké územie. Zároveň je nutné aditívne nadväzovať na

existujúce zastavané územia a nevytvárať nové územia bez väzieb na existujúce (satelity). Zo skúseností je známe, že veľká časť takto navrhnutých pozemkov najmä pre IBV je dlhodobomajetkoprávne nevysporiadateľná. Z tohto dôvodu je potrebné územia pre výstavbu nových rodinných domov primerane nadhodnotiť.

h) OSOBNÉ POŽIADAVKY NA URBANISTICKÚ KOMPOZÍCIU OBCE

Po takmer celej dĺžke riešeného územia pôsobí zreteľná hlavná os územia vo forme meandrovitého Marikovského potoka, zvýraznená sprievodnou vegetáciou a čiastočne i doprovodom trasy cesty III/1976. Štruktúra má svoju skladbu poplatnú svojmu obsahu. Najväčšou súčasťou urbanistickej štruktúry je súčasný priestor centra (bývanie). V celkovom panoramatickom obraze je kompozícia obce ešte stále zaujímavá, relatívne hodnotná a jedinečná. Potrebné je zdôrazniť danú urbanistickú kompozíciu sídla založenú na princípe prístestnej dediny s ustálenou urbanistickou štruktúrou.

Za hlavnú kompozičnú os považovať hlavnú os-dopravný koridor cesty III/1976 smer Mariková, so stretom v jadre terajšieho sídla. Na túto schému nadviazané objekty občianskej vybavenosti, sústredené v centrálnej časti obce. Na tomto princípe založenej urbanistickej kompozície zdôrazniť usporiadanie priestorov v smere hlavných kompozičných osí.

Za vedľajšie kompozičné osi považovať komunikáciu na území obce vedenú do miestnej časti Katlina a miestnej časti Besné. V jadre sídla je definovaný priestor centra obce – prepojenie vo väzbe na existujúce stavby, stavebne hodnotné budovy, priestory verejnej zelene, atď. Pri dotvorení urbanistickej kompozície je potrebné vychádzať z historicko-kultúrnych daností a spoločenského vývoja. Urbanistické celky Hadoše, Kátlina a Besné, ktoré mali takisto urbanistickú kompozíciu založenú na princípe prístestnej dediny.

Administratívne sa Dolná Mariková delí na 3 miestne časti, ktoré sa delia na osady. Spolu tvorí Dolná Mariková 21 osád, všetky osady sa nachádzajú v kopaničiarskej oblasti Javorníkov, v doline Marikovského potoka.

Miestna časť Besné leží približne 1,5 km severne od centra obce, ktorou preteká potok Besné je rozčlenená na osady: Abovce, Bracinovci, Cabajovci, Hluškovci, Hujkovci, Jarošinovci, Juracovci, Mačkovci, Pavlovci, Pleškovci, Pupkovci, Škrabovce, Šulavovci.

Miestna časť Hadoše sa nachádza 5 km severozápadne od centra obce v údolí Kátlinského potoka. Nachádzajú sa tu osady Kapitánovci, Kopcovci a Repovci.

Miestna časť Kátlina je najvzdialenejšou (cca 6 km na severozápad od stredu obce), najťažšie dostupnou i najvyššie položenou časťou obce. Rozkladá sa v hornatej oblasti Vysokých Javorníkov na hornom toku Kátlinského potoka nachádzajú sa tu osady: Lučanovci, Marálovci, Vlčkovci a Zigovci.

Množstvo osád a ich početný rozptyl vytvára predpoklad rozvoja chalupárskej rekreácie v podhorskom krajinnom prostredí.

Aby bol dosiahnutý harmonický, proporčný a ekologicky únosný rozvoj obce Dolná Mariková, je potrebné zachovať urbanistickú kompozíciu sídla založenú na princípe prístestnej kompozície. Z dôvodov zachovania kontinuity vo vývoji sídla, špecifickosti vidieckeho osídlenia a kompozícia sídla je stále hodná úsilia na jej záchranu a rozvíjanie sa.

Pri tvorbe novej urbanistickej štruktúry je potrebné rešpektovať nasledovné požiadavky na urbanistickú kompozíciu obce:

- pri návrhu rozvoja obce rešpektovať historicky založenú urbanistickú štruktúru obce,
- výstavbu v nových častiach navrhnuť tak, aby bola v súlade so štruktúrou pôvodnej zástavby,
- zastavané územia obce rozvíjať v smere hlavnej a vedľajšej kompozičnej osi s formovaním ťažiskových priestorov na krížení týchto osí, resp. v blízkosti týchto osí,
- rešpektovať hranicu CHKO Kysuce,
- rešpektovať horskú lesnatú krajinu,
- medzi hranicami zastavaných území a okrajom lesnatej krajiny udržiavať cezúru premenlivej šírky vo forme voľnej prevažne poľnohospodársky využívanie krajiny s pestrou nelesnou vegetáciou,

- navrhované urbanizované prostredie riešiť s ohľadom na krajinno-prírodné prostredie,
- rešpektovať, zachovať a podporiť funkciu zelene obce,
- navrhnuť revitalizáciu a regeneráciu prostredia formou dotvárania prostredia pri zachovaní všetkých kultúrno-historických hodnôt prostredia a jednotlivých objektov architektúry,
- navrhnuť trasovanie nových komunikácií s ohľadom na ich formotvornú funkciu nového urbanizovaného prostredia.

i) OSOBITNÉ POŽIADAVKY NA OBNOVU, PRESTAVBU A ASANÁCIU OBCE

Z hľadiska obnovy, prestavby a asanácií je potrebné v návrhu ÚPN-O Dolná Mariková zapracovať nasledovné požiadavky:

- neuvažovať so žiadnymi zásadnými požiadavkami smerujúcimi k celoplošným prestavbám a asanáciám,
- uvažovať s postupnou modernizáciou a obnovou domového fondu, hlavne v najstaršej polohe obce,
- vytvárať podmienky dobrej dostupnosti osád a rekreačných zón k obecnému jadrú,
- stanoviť a definovať regulatívy na úpravy objektov existujúcej občianskej vybavenosti a služieb, hodnotných objektov s funkciou bývania mimo centra ako i plôch a objektov výrobného charakteru,
- podporovať obnovu miestnych pamiatkových objektov a ich okolia.

j) POŽIADAVKY NA RIEŠENIE ROZVOJA DOPRAVY A KONCEPCIE TECHNICKÉHO VYBAVENIA

DOPRAVNÉ VYBAVENIE

Požaduje sa v návrhu územného plánu rešpektovať trasy dopravného vybavenia a trasy technickej infraštruktúry a ich ochranné pásma lokálneho významu, ktoré majú zásobovaciu funkciu.

Cestná doprava

Pripojenie územia je zabezpečené najmä cestou III/1976 prechádzajúcou zastavaným územím obce. Cesta III/1976 začína pripojením na cestu II/507 v k.ú. obce Udiča, prechádza k.ú. obce Prosné, Hatné, Dolná Mariková a v k.ú. obce Horná Mariková končí. Na túto cestu je pripojená sieť miestnych komunikácií. Všetky majú charakter miestnych obslužných komunikácií s priamou obsluhou objektov priľahlej zástavby.

Zastavaným územím vedú miestne obslužné komunikácie, ktoré boli v uplynulých rokoch čiastočne rekonštruované, vyžadujú však ďalšiu rekonštrukciu

Hromadná doprava je v riešenom území zabezpečovaná autobusovou dopravou firmy SAD Trenčín, a.s. slúžiacou na prepravu osôb. Autobusové zastávky sú situované na ceste III/1976 triedy, sú rozmiestnené rovnomerne. Na zastávkach nie sú všade vybudované vybočiská a nie na všetkých sa nachádza čakárenský prístrešok.

V území nie sú vybudované samostatné cyklistické cesty, cyklisti využívajú cestu III/1976 triedy a existujúce miestne komunikácie. Celé katastrálne územie má veľmi dobré podmienky na horskú cyklistiku, po existujúcich lesných cestách.

Súčasný stav peších komunikácií je nevyhovujúci. Peší chodník je vybudovaný iba v centre obce, pozdĺž cesty III/1976 triedy v dĺžke 500 m. Je v dobrom technickom stave. Pohyb chodcov je smerovaný po miestnych cestách. Pešie priestranstvá pre oddych a pobyt rodičov s deťmi úplne chýbajú.

Požiadavky na riešenie UPN-O Dolná Mariková:

- rešpektovať ochranné pásmo cesty III/1976 v zastavanom území obce v zmysle zákona č.135/1961 Zb. o pozemných komunikáciách (cestný zákon) v znení neskorších predpisov i mimo zastavaného územia obce,
- vyznačiť a rešpektovať existujúce trasy cestných komunikácií v riešenom území, ich kategórie a funkčné triedy,
- dopravné napojenia riešiť na základe výhľadovej intenzity dopravy, posúdenia dopravnej výkonnosti dotknutej a príľahlej cestnej siete, podľa možnosti systémom obslužných komunikácií a ich následným napojením na cesty vyššieho dopravného významu v súlade s platnými STN a technickými predpismi,
- postupovať v zmysle zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení neskorších predpisov,
- navrhnúť a vyznačiť výhľadové kategórie a funkčné triedy v zmysle STN 73 6101 a STN 73 6110,
- vypracovať návrh statickej dopravy v zmysle STN 73 6110,
- uvažovať s výstavbou chodníkov pozdĺž existujúcich a navrhovaných ciest,
- navrhnúť, aby každý objekt mal zabezpečený dostatočný počet odstavných a parkovacích stojísk v zmysle STN 73 6110/Z2, ktoré budú umiestnené v rámci vlastného pozemku,
- rešpektovať pripravované stavby dopravnej infraštruktúry a ich trasovanie,
- navrhnúť umiestnenie zastávok hromadnej dopravy a vyznačiť ich pešiu dostupnosť,
- rešpektovať Strategický plán rozvoja dopravnej infraštruktúry SR na roky 2014-2020,
- rešpektovať Operačný program Integrovaná infraštruktúra na roky 2014-2020,
- postupovať v súlade s uznesením vlády č. 348/2014 o návrhu Rozvojového programu priorít verejných prác na roky 2015-2017,
- postupovať v súlade s uznesením vlády č. 223/2013 o Národnej stratégii rozvoja cyklistickej dopravy a cykloturistiky v SR,
- vyznačiť a rešpektovať existujúce trasy cestných komunikácií v riešenom území, ich kategórie a funkčné triedy,
- navrhované dopravné napojenia na plánovanú cestnú sieť riešiť na základe dopravno-inžinierskych podkladov, posúdenia dopravnej výkonnosti navrhovaných križovatiek,
- pri návrhu jednotlivých lokalít pre bývanie (IBV, HBV) v blízkosti ciest je potrebné posúdiť nepriaznivé vplyvy z dopravy a dodržať pásmo hygienickej ochrany pred hlukom a negatívnymi účinkami dopravy. V prípade potreby navrhnúť opatrenia na ich elimináciu alebo zaviazat' investorov na vykonanie takých opatrení na stavbách, ktoré budú eliminovať tieto negatívne vplyvy.
- preveriť a vybudovať cyklistické a bežecké trasy vo väzbe na okolité obce a na Považskú cyklo magistrálu,
- podpora cyklistickej dopravy – cyklotrasy, stojany na bicykle, propagácia.

Železničná doprava

Riešeným územím v súčasnosti neprechádza železničná trať. Najbližšia železničná stanica sa nachádza v Považskej Bystrici.

Letecká doprava

Katastrálne územie obce Dolná Mariková je dotknuté ochranným pásmom letiska Žilina. V zmysle ust. § 28 ods. 3 a ust. § 30 zákona č. 143/1998 Z. z. o civilnom letectve (letecký zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov je Dopravný úrad dotknutým orgánom štátnej správy v povoľovacom procese stavieb a zariadení nestavebnej povahy v ochranných pásmach letísk a leteckých pozemných zariadení ako aj pri ďalších stavbách, ktoré by mohli ohroziť bezpečnosť leteckej prevádzky, na základe čoho je potrebné požiadať Dopravný úrad o súhlas pri stavbách a zariadeniach:

- stavby a zariadenia vysoké 100 m a viac nad terénom (§ 30 ods.1, písmeno a) leteckého zákona),

- stavby a zariadenia vysoké 30m a viac umiestnené na prírodných alebo umelých vyvýšeninách, ktoré vyčnievajú 100 m a viac nad okolitú krajinu (§ 30 ods.1, písmeno b) leteckého zákona),
- zariadenia, ktoré môžu rušiť funkciu leteckých palubných prístrojov a leteckých pozemných zariadení, najmä zariadenia priemyselných podnikov, vedenia VVN 110 kV a viac, energetické zariadenia a vysielacie stanice (§ 30 ods.1, písmeno o) leteckého zákona),
- zariadenia, ktoré môžu ohroziť let lietadla, najmä zariadenia na generovanie alebo zosilňovanie elektromagnetického žiarenia, klamlivé svetlá a silné svetelné zdroje (§ 30 ods.1, písmeno d) leteckého zákona).

Statická doprava

Odstavovanie aj parkovanie motorových vozidiel prebieha v rámci obytných území buď na pozemkoch rodinných domov aj bytových domov, príp. vo vstavaných aj individuálnych garážach, prípadne na okrajoch vozoviek (ale aj na plochách zelene). Disponibilné parkovacie plochy sú pri niektorých objektoch občianskej vybavenosti. Samostatné parkovacie plochy sú vybudované aj pri jednotlivých zariadeniach občianskej vybavenosti v rámci vlastných areálov.

Verejné plochy statickej dopravy sa nachádzajú :

- centrum obce pri obecnom úrade (10 miest)
- miestne pohostinstvo (8 miest)
- zdravotné stredisko (7 miest)

Záchytné parkovisko je vybudované v blízkosti miestneho cintorína a kostola. Taktiež vlastné parkoviská majú vybudované novopostavené nájomné bytové domy.

Cyklistická doprava a pešia doprava

V riešenom území sú evidované a aj už využívané cyklotrasy, turistické chodníky, náučný chodník a vybudované sú aj neucelené úseky peších chodníkov. Pre cyklistickú dopravu sa využíva aj cesta III/1976 a miestne komunikácie, čo platí aj pre peší pohyb.

Obec Dolná Mariková má potenciál tiež v rozvoji cestovného ruchu, vzhľadom na to, že sa nachádza v krásnej prírode je často navštevovaná turistami. Vybudovaním plánovanej Považskej nadregionálnej cyklomagistrály zvýši obec svoju atraktivitu pre návštevníkov.

V riešenom území sú evidované turistické chodníky krátka modrá cykloturistická trasa č. 2307 do osady Katliná – Hadoše, trasa č. 8315 Dolná Mariková –Katliná.

Požiadavky na ÚPN-O Dolná Mariková:

- rešpektovať trasu Považskej nadregionálnej cyklomagistrály,
- postupovať v súlade s uznesením vlády SR č. 223/2013 o Národnej stratégii rozvoja cyklistickej dopravy a cykloturistiky v SR,
- vytvoriť územné podmienky pre efektívne vybudovanie siete cyklotrás, pre ich vybavenie prvkami cykloturistického značenia a drobnej architektúry,
- komplexne riešiť cyklistickú dopravu v nadväznosti na existujúce a navrhované cyklotrasy,
- navrhnúť – doplniť prepojenie miestnych cyklotrás na regionálnu cyklotrasu.

Pešie trasy

V návrhu ÚPN-O je potrebné uvažovať s výstavbou chodníkov pre peších. Z hľadiska bezpečnosti chodcov je nutné navrhnúť trasy a parametre chodníkov pre peších a určiť spôsob využívania verejných priestranstiev tak, aby sa zvýšila bezpečnosť chodcov.

TECHNICKÉ VYBAVENIE

Vodné hospodárstvo

Zásobovanie pitnou vodou

Obec Dolná Mariková nemá vybudovaný verejný vodovod ani žiadna z jej osád. Vodárenské zdroje podzemných vôd sú prevažne rozptýlené pramene s menšou výdatnosťou, z ktorých je

riešené zásobovanie obyvateľov pitnou vodou. Obec Dolná Mariková je zásobovaná pitnou vodou z vlastných zdrojov – studne. V obci je evidovaných 13 gravitačných vodovodov. Na území obce existuje aj individuálna vodovodná sieť pre bytovku a obecný objekt. Obec má evidované 4 verejné studne. Obecná samospráva plánuje vybudovať vodovodnú sieť v zastavanom území obce s napojením na dobudovanú ČOV.

ÚP VÚC Trenčiansky kraj, ZAD č. 2/2011

Riešenie zásobovania sa navrhuje zrealizovať takto:

Z vodojemu Lopušná bude voda rovnako privedená navrhovaným radom do Marikovskej doliny – pre obce Horná Mariková, Dolná Mariková a Klieština.

Požiadavky na riešenie ÚPN-O Dolná Mariková:

- navrhnuť verejný vodovod pre zásobovanie pitnou vodou,
- pri rozširovaní vodovodnej siete zohľadniť najmä výškové pomery v území pripravovanej výstavby tak, aby boli dodržané tlakové pomery potrebné pre plynulé zásobovanie navrhovaných objektov a pre potreby dodávky požiarnej vody,
- rešpektovať všetky existujúce vodovodné potrubia a ich ochranné pásma.

Verejná kanalizácia

Odvádzanie a čistenie odpadových vôd

Obec Dolná Mariková nemá v súčasnosti vybudovanú splaškovú kanalizáciu. Splaškové vody z objektov sú zachytávané v žumpách, alebo v iných nádržiach, často nevyhovujúcich, s priesakmi do povrchového toku, alebo do podzemných vôd. Z toho dôvodu považuje obecná samospráva za nutnosť dostatočnej kanalizačnej siete.

Dažďová kanalizácia

Územie obce Dolná Mariková patrí do povodia Váh. Dažďové vody sú vsakované do zelených plôch popri objektoch a komunikáciách. Ostatné vody sú odvádzané otvorenými spevnenými a nespevnenými rigolmi pozdĺž komunikácií do Marikovského potoka.

V návrhu ÚPN-O je potrebné uvažovať:

S odkanalizovaním a čistením odpadových vôd v okrese Považská Bystrica podľa pripravených projektov Považskej vodárenskej spoločnosti je - vybudovanie kanalizácie v obciach Marikovskej doliny: Dolná Mariková, Hatné, Udiča s čistením odpadových vôd na novej ČOV situovanej pod obcou Udiča.

Odvádzanie dažďových vôd riešiť v zmysle „Stratégie adaptácie SR na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy; (MŽP SR, 2014)“

- v rámci odvádzania dažďových vôd a vôd z povrchového odtoku je potrebné realizovať opatrenia na zadržanie pridaného odtoku v území tak, aby odtok z daného územia nebol zvýšený voči stavu pred realizáciou navrhovanej zástavby a aby nebola zhoršená kvalita vody v recipiente (retencia dažďovej vody a jej využitie, infiltrácia dažďových vôd a pod.),
- podporovať inovačné postupy a technológie zabezpečujúce vsakovanie dažďovej vody do územia.

Elektrická energia

Obec Dolná Mariková je zásobovaná elektrickou energiou z transformovne 110/22kV RZ Považská Bystrica, v správe SE-VE, po 22 kV linke č.133, ktorá je vedená v trase Papradno – Dolná Mariková.

Počet trafostaníc v obci v súčasnom období je 6, ide o murované aj stĺpové trafostanice. Pre zásobovanie nových odberov do roku 2035 na nových lokalitách bude potrebné vybudovať pre bytovú výstavbu a výrobu nové trafostanice a nové distribučné podzemné NN vedenia.

Požiadavky na ÚPN-O Dolná Mariková:

- rešpektovať existujúce elektrické vedenia a zariadenia,
- návrh sietí NN na rozvojových plochách a podľa potrieb,
- navrhnuť zásobovanie elektrickou energiou v lokalitách určených pre výstavbu,

- preložky VN el. rozvodov riešiť v súčinnosti so SSE, dodržať ochranné pásma vedení v zmysle zákona č. 656/2004 Z. z. § 36, pre navýšenie výkonu v riešenej lokalite, je nutné uvažovať s výstavbou nových trafostaníc, prípadne s rekonštrukciou existujúcich,
- dodržať ochranné a bezpečnostné pásma od existujúcich elektroenergetických zariadení v zmysle zákona č. 251/2012 Z. z..

Verejné osvetlenie

Verejné osvetlenie bolo kompletne zrekonštruované a rozšírené v roku 2010 – 2011, je realizované regulovateľnými sodíkovými osvetľovacími telesami osadenými na betónových stĺpoch sekundárnej siete elektrického vedenia. Obec má vybudovaný miestny rozhlas na samostatných stĺpoch z ocelových trubiek a čiastočne aj na elektrických stĺpoch.

Začiatkom roku 2012 bola zakúpená nová rozhlasová ústredňa, ktorá umožňuje šírenie drôtového, ale i bezdrôtového signálu. Práve využitie oboch spôsobov je výhodou pre obec s takými geografickými podmienkami ako má Dolná Mariková. Na základe požiadaviek občanov sa začalo s postupným rozširovaním siete u Adámkov, v časti Martikáňovce a v Besnom.

Zásobovanie teplom

Obec nie je plynofikovaná. V katastrálnom území obce sa plynárenské zariadenia včítane ich príslušenstva (napr. Zariadenia katódovej ochrany) nenachádzajú. SPP – distribúcia, a.s. v riešenom území nerealizuje výstavbu ani nepripravuje realizáciu výstavby plynárenských zariadení. Jednotlivé nehnuteľnosti v prevažnej miere majú svoje lokálne zdroje tepla na spotrebu vykurovacieho média elektrická energia a pevné palivá

V riešení návrhu ÚPN-O je potrebné:

- vzhľadom k tomu, že obec nie je plynofikovaná sú jednotlivé objekty či už rodinné domy alebo občianska vybavenosť zásobované teplom z vlastných tepelných zdrojov, ktorých palivová základňa je elektrická energia alebo pevné palivo, občania využívajú aj alternatívne zdroje tepla – rozvoj navrhnuť realizovaním predovšetkým navrhovaním a inovovaním zdrojov tepla na báze ekologických palív pri znižovaní energetickej náročnosti objektov (budov) z hľadiska tepelných strát.

Telekomunikačná sieť

Obec je pokrytá signálom telefónnych mobilných sietí a internetu na 80%. Zavedený je miestny rozhlas a telefónny rozvod.

Telekomunikačný systém obce je pripojený na primárnu oblasť Považská Bystrica a na sekundárne centrum Žilina. Tento systém je pripojený na medzinárodnú telefónnu ústredňu Banská Bystrica. Pokrytie signálom mobilných operátorov Orange, T-Mobile, O2 je vyhovujúce

V riešení návrhu ÚPN-O je potrebné:

- uvažovať s rozšírením miestneho rozhlasu pre navrhované rozvojové lokality,
- pre bezpečnosť obce vybudovať kamerový systém,
- rešpektovať koridory jestvujúcich vedení,
- pokrytie signálom mobilných operátorov na 100%.

k) POŽIADAVKY NA OCHRANU PRÍRODY A TVORBY KRAJINY, KULTÚRNEHO DEDIČSTVA, NA OCHRANU PRÍRODNÝCH ZDROJOV, LOŽÍSK NERASTOV A VŠETKÝCH ĎALŠÍCH CHRÁNENÝCH ÚZEMÍ A ICH OCHRANNÝCH PÁSIEM, VRÁTANE POŽIADAVIEK NA ZABEZPEČENIE EKOLOGICKEJ STABILITY ÚZEMIA

Ochrana prírody a tvorby krajiny

Zákon NR SR č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny definuje územnú a druhovú ochranu a ochranu drevín. Cieľom zákona je zamedziť a predchádzať nežiadúcim zásahom, ktoré by nejakým spôsobom ohrozili, poškodili alebo zničili podmienky a formy života,

biodiverzitu a ekologickú stabilitu. Prvky ochrany prírody sú preto významným limitujúcim podkladom pre rozvoj činností v záujmovom území.

Obec sa nachádza na území s prvým stupňom ochrany podľa § 12 zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ochrane prírody a krajiny“). Severnú časť katastrálneho územia vypĺňa Chránená krajinná oblasť Kysuce, kde platí druhý stupeň ochrany podľa § 13 zákona o ochrane prírody a krajiny.

Chránené stromy

V obci sa nachádza Dolnomarikovská lipa (Lipa malolistá), na okraji lesného porastu vedľa štátnej cesty smerom na Hornú Marikovú. Je to strom výnimočných dimenzií a veku. Obvod kmeňa vo výške 130 cm je 480 cm, výška je 27 m, priemer koruny je 20 m, vek 250 rokov. Strom bol vyhlásený za chránený v roku 1989.

Územný systém ekologickej stability

Územný systém ekologickej stability (ÚSES) podľa zákona o ochrane prírody a krajiny predstavuje celopriestorovú štruktúru navzájom prepojených ekosystémov, ich zložiek a prvkov, ktorá zabezpečuje rozmanitosť podmienok a foriem života v krajine. Základnými prvkami tohto systému sú biocentrá a biokoridory.

Biocentrum tvorí ekosystém alebo skupina ekosystémov, ktorá vytvára trvalé podmienky na rozmnožovanie, úkryt a výživu živých organizmov a na zachovanie a prirodzený vývoj ich spoločenstiev.

Biokoridor je priestorovo prepojený súbor ekosystémov, ktorý spája biocentrá a umožňuje migráciu a výmenu genetických informácií živých organizmov a ich spoločenstiev, na ktorý priestorovo nadväzujú interakčné prvky.

Podľa RÚSES okresu Považská Bystrica (1994, aktualizovaný v roku 2005) v území boli vyčlenené nasledovné ekologicky významné časti krajiny. V rámci regionálneho územného systému ekologickej stability (RÚSES) sa v severnej časti katastrálneho územia nachádza nadregionálne biocentrum NBc 1 Veľký Javorník a dve navrhované biocentrá regionálneho významu RBc 13 Dubové-Hlboké-Kotlina a RBc 14 Brusné. Z RBc 13 na juhozápad a z RBc 14 na juhovýchod vychádzajú dva nadregionálne terestrické biokoridory. Navrhovaný regionálny hydrický biokoridor lemuje Marikovský potok.

Rešpektovať prvky RÚSES:

- hydricko regionálny biokoridor Marikovský potok.

Požaduje sa taktiež:

- rešpektovať prvky ÚSES, na ich území a v ich blízkosti nenavrhovať aktivity a činnosti, ktoré by mohli mať negatívny vplyv,
- regulovať výstavbu a iné ľudské aktivity, ktoré by mohli narušiť významné biotopy,
- udržať čo najväčšiu rozmanitosť biotopov, zachovať prirodzené kosienkové a pasienkové biotopy (kosenie, pasienie), odstraňovať nálety drevín, podporovať tradičné formy hospodárenia v území,
- zachovávať prirodzené lesné porasty s prirodzeným drevinovým zložením,
- naďalej úplne vylúčiť používanie chemických prostriedkov a pesticídov najmä v blízkosti zamokrených plôch a vodných tokov,
- vylúčiť akékoľvek vypaľovanie trávnych porastov, medzí, pasienkov a pod.,
- zlepšiť stav ekosystémov vodných tokov nevyhnutné zásahy do vodných tokov riešiť tak, aby úpravy smerovali k revitalizácii vodných tokov a nedochádzalo k zhoršeniu existenčných podmienok bioty,
- odstrániť potenciálne zdroje znečistenia tokov (skládky, nezabezpečené poľné hnojiská),
- kosenie lúk realizovať v období po vyvedení a osamostatnení mláďat, pri mechanizovanom kosení väčších plôch postupovať zásadne od stredu plochy k jeho okraju (ochrana zveri),

- pre ochranu zoocenóz v lesných komplexoch je dôležité najmä vytvárať a udržať rôznorodé lesné porasty, využívať pri obnove porastov prirodzené zmladenie a dodržiavať ďalšie navrhované opatrenia na stabilizáciu a ochranu lesných porastov,
- pri prestavbách budov v intraviláne vykonať opatrenia, aby nedošlo k úhynu netopierov a hniezdiacich vtákov,
- pri výstavbe alebo prestavbe elektrických vedení uprednostniť vedenie v zemnom kábli, v prípade nutnosti použiť vzdušné elektrické vedenia použiť také technické riešenie, ktoré bráni usmrcovaniu vtákov,
- udržiavať mimolesnú stromovú a krovinnú zeleň na neprodukčných plochách, plochách postihnutých eróziou, potenciálnych erózných plochách, medziach, a pod.,
- monitorovať výskyt invázných a expanzívnych druhov, zabrániť ich rozširovaniu v území,
- v miestach, kde absentuje sprievodná drevinová vegetácia vodných tokov alebo pri obnovovaní brehových porastov, použiť len pôvodné stanovištne vhodné druhy drevín a krov s uprednostňovaním jemnej lepkavej (*Alnus glutinosa*), ktorej opad pre vodné biocenózy je najvhodnejší,
- minimálna šírka brehových porastov z oboch strán toku by mala byť 10 m, v prípade len jednobrežnej vegetácie by sa mala zvýšiť aspoň na dvojnásobok. Orná pôda v okolí by mala byť oddelená pásom trávy, šírky 10 – 15 m, aby sa zamedzili splachy ornej pôdy do povrchových tokov,
- zabrániť zmene vodného režimu a odvodňovaniu vlhkých lúk s mokradňovou vegetáciou,
- pri riešení protipovodňových opatrení v krajine dbať na to, aby sa technické opatrenia začlenili do systému ekologickej stability,
- rozvojové aktivity spojené s výstavbou navrhovať v nadväznosti na zastavané územie obce,
- zachovať krajinné prvky, ako sú mokrade, remízky,
- zabezpečiť likvidáciu nelegálnych skládok odpadu,
- nevyhnutné zásahy do vodných tokov riešiť tak, aby úpravy smerovali k revitalizácii vodných tokov a nedochádzalo k zhoršeniu existenčných podmienok bioty,
- zabezpečiť odstraňovanie invázných druhov rastlín,
- zabezpečiť likvidáciu nelegálnych skládok odpadov.

Geomorfologické pomery územia

Reliéf oblasti je závislý od geologickej a tektonickej stavby a rôznej odolnosti hornín voči procesom zvetrávania a nerovnomerným neotektonickým pohybom. Podľa regionálneho geomorfologického členenia (Mazúr a Lukniš in Atlas krajiny, 2002) patrí záujmové územie do:

Provincie   Západné Karpaty
 Subprovincie   Vonkajšie Západné Karpaty
 Oblasti   Slovensko - Moravské Karpaty
 Celok   Považské podolie
 Podcelok   Podmanínska pahorkatina

Základné geomorfologické pomery záujmového územia (Mazúr, Činčura a Kvítkovič in Atlas krajiny, 2002): morfoštruktúrna depresia peripieninského (pribradlového) lineamentu - negatívne a prechodné vrásovo-blokové a šupinové štruktúry; typ erózneho-denudačného reliéfu - reliéf pedimentových podvrchovín a pahorkatín a reliéf rovín a nív.

Z morfológicko-morfometrických typov reliéfu (Tremboš a Minár in Atlas krajiny, 2002) sú zastúpené typy:

silne členité pahorkatiny
 horizontálne rozčlenené roviny

Obec sa nachádza v Chránenej vodohospodárskej oblasti (CHVO) Beskydy a Javorníky, ktoré svojimi prírodnými podmienkami tvorí významnú prirodzenú akumuláciu vôd, kde je preto možné plánovať a vykonávať činnosti, len ak sa zabezpečí všestranná ochrana povrchových a podzemných vôd.

Za citlivé oblasti podľa nariadenia vlády č.174/2017 Z.z sú vyhlásené vodné útvary povrchových vôd, v ktorých dochádza, alebo môže dôjsť v dôsledku zvýšenej koncentrácie živín

k nežiaducemu stavu kvality vôd, ktoré sa využívajú ako vodárenské zdroje alebo sú využiteľné ako vodárenské zdroje a ktoré si vyžadujú v záujme zvýšenej ochrany vôd vyššiu stupeň čistenia vypúšťaných odpadových vôd. V zmysle tejto prílohy k.ú. obce Dolná Mariková nie je zaradené do citlivých oblastí.

Zraniteľné oblasti sú poľnohospodársky využívané územia, z ktorých otekajú vody zo zrážok do povrchových vôd alebo vsakujú do podzemných vôd, v ktorých je koncentrácia dusičnanov vyššia ako 50 mg.l⁻¹ alebo sa môže v blízkej budúcnosti prekročiť. Príloha č.1. cit nariadenia uvádza zoznam týchto zraniteľných území. V zmysle tejto prílohy k.ú. obce Dolná Mariková nie je zaradené do zraniteľných oblastí.

Riešeným územím preteká vodohospodársky významný tok – Maríkovský potok.

Povrchové vody

Katastrálnym územím obce Dolná Mariková preteká vodohospodársky významný vodný tok Maríkovský potok, vodné toky Vlkovec so svojimi dvomi bezmennými prítokmi, Dielnica s jediným bezmenným prítokom, jeden bezmenný pravostranný prítok Maríkovského potoka v južnej časti katastrálneho územia obce, ďalej vodný tok Chrcholinec so svojimi tromi bezmennými prítokmi a vodný tok Pukovec so svojim jedným bezmenným prítokom.

Podzemné vody

Dominantným tokom je rieka Váh, ktorá preteká južným okrajom územia riešeného územia patrí z hľadiska hydrologického členenia do povodia stredného toku Váhu.

Z hľadiska typu režimu odtoku (Šimo, E., Zaťko, M., in Atlas krajiny SR 2002) patrí územie do vrchovinno – nížinnej oblasti s dažďovo – snehovým typom režimu odtoku.

Územie obce po hydrogeologickej stránke charakterizuje rajón Q 040 – Paleogén a mezozoikum bradlového pásma Javorníkov a SV časti Bielych Karpát. Pozostáva z dielčieho rajónu pohoria budovaného flyšovými horninami vonkajšieho flyšového pásma a dielčieho rajónu vonkajšieho bradlového pásma ktoré je geologicky zaradené do myjavsko-žilinského úseku v ktorom vápence vytvárajú morfológicky vystupujúce bradlá z obalových flyšových hornín. Vodárenská hodnota týchto rajónov je veľmi malá, bradlá majú malú rozlohu a tým aj malú infiltračnú oblasť. Oblasť Javorníkov je chudobná na podzemné vody.

V rámci riešenia problematiky vodného hospodárstva – povrchových vôd, v pripravovanej územnoplánovacej dokumentácii v časti „Vodné hospodárstvo“ ako i v ďalších príslušných častiach dokumentácie *akceptovať a zapracovať nasledovné požiadavky:*

- v rámci rozvoja obce – bytového, výrobného, športového alebo rekreačného požaduje sa rešpektovať Zákon o vodách č.364/2004 Z. z a príslušné platné normy STN 73 6822 „Križovanie a súběhy vedení a komunikácií s vodnými tokmi“ a STN 75 2102 „Úpravy riek a potokov“ a pod.,
- v záujme zabezpečenia ochrany územia pred povodňami musia byť rozvojové aktivity v súlade so zák. č.7/201 Z. z o ochrane pred povodňami,
- v ochrannom pásme nie je prípustná orba, stavanie objektov, zmena reliéfu ťažbou, navážkami, manipulácia s látkami škodiacim vodám, výstavba súbežných inžinierskych sietí,
- je nutné zachovať prístup mechanizácie správcu vodného toku k pobrežným pozemkom; pri výkone správy vodného toku a správy vodných stavieb alebo zariadení (§ 49 zák. o vodách č.364/2004 Z.z) môže správca vodného toku užívať pobrežné pozemky; pobrežnými pozemkami v závislosti od druhu opevnenia brehu a druhu vegetácie pri vodohospodársky významnom vodnom toku sú pozemky do 10 m od brehovej čiary a pri drobných vodných tokoch do 5 m od brehovej čiary, pri ochrannej hrádzi vodného toku do 10 m od vzdušnej a návodnej päty hrádze; pobrežné pozemky je potrebné z hľadiska realizácie opráv, údržby a povodňovej aktivity ponechať bez trvalého oplotenia,
- rešpektovať záplavové čiary z máp povodňového ohrozenia a zamedziť výstavbu v území ohrozovanom povodňami, vlastnú výstavbu situovať nad hladinou Q – ročnej veľkej vody, mimo zistené inundačné územie (súvislá zástavba, významné líniové stavby a objekty a pod.,).

Minerálne pramene

V riešenom území ÚPN-O Dolná Mariková sa nevyskytujú minerálne pramene.

Ochrana kultúrneho dedičstva

Krajský pamiatkový úrad Trenčín eviduje v obci Dolná Mariková v Ústrednom zozname pamiatkového fondu SR v registri nehnuteľných národných kultúrnych pamiatok nasledovné objekty, ktoré sú vyhlásené za nehnuteľnú národnú kultúrnu pamiatku:

708/1 Rímskokatolícky kostol sv. Petra a Pavla
708/2 Plastika – Immaculata.

Na uvedené národné kultúrne pamiatky sa vzťahujú ustanovenia zákona NR SR č. 49/2002 Z. z o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov a sú predmetom pamiatkového záujmu a ochrany.

V zmysle § 27 odsek 2 pamiatkového zákona, v bezprostrednom okolí kultúrnej pamiatky nemožno vykonávať stavebnú činnosť ani inú činnosť, ktorá by mohla ohroziť pamiatkové hodnoty kultúrnych pamiatok – rímskokatolíckeho kostola sv. Petra a Pavla plastiky Immaculaty v Dolnej Marikovej; priestor v okruhu desiatich metrov od nehnuteľnej kultúrnej pamiatky (desať metrov sa počíta od obvodového plášťa stavby, ak nehnuteľnou kultúrnou pamiatkou je stavba alebo od hranice pozemku, ak je nehnuteľnou kultúrnou pamiatkou pozemok).

V katastrálnom území obce Dolná Mariková nie sú evidované archeologické lokality, ktoré by boli vyhlásené za národnú kultúrnu pamiatku, je tu však predpoklad, že pri zemných prácach spojených so stavebnou činnosťou môže dôjsť k archeologickým situáciám, resp. archeologickým nálezom.

Požiadavky na riešenie ÚPN-O :

- kultúrne dedičstvo resp. kultúrnohistorický potenciál obce sa navrhuje chrániť, zveľaďovať, dotvárať a propagovať významné obecné pamätihodnosti
- podľa § 14 ods. 4 pamiatkového zákona môže obec rozhodnúť o utvorení a odbornom vedení evidencie pamätihodnosti obce. Do evidencie pamätihodnosti obce je možné zaradiť okrem hnutelných vecí a nehnuteľných vecí aj kombinované diela prírody a človeka, historické udalosti, názvy ulíc, zemepisné a katastrálne názvy, ktoré sa viažu k histórii a osobnostiam obce. Základom tejto evidencie by mala byť dôkladná fotodokumentácia a základný opis obsahujúci umiestnenie, lokalizáciu, rozmery, techniku, materiál, prípadne iné známe skutočnosti. Bližšie informácie o vedení evidencie pamätihodností sú uverejnené na internetovej stránke Ministerstva kultúry SR: www.culture.gov.sk.

Ťažba nerastných surovín

Pri návrhu ÚPN-Obce je potrebné rešpektovať zosuvné územia a staré skládky a na nich umiestňovať výstavbu, len za určitých podmienok stanovených regulatívmi územného plánu. Predmetné územie spadá do nízkeho až stredného radónového rizika.

Požiadavky na ochranu ložísk nerastov:

Podľa podkladov od ŠGÚ Dionýza Štúra sa v katastrálnom území obce Dolná Mariková:

- neevidujú objekty, na ktoré by sa vzťahovala ochrana ložísk nerastných surovín,
- neevidujú staré banské diela v zmysle § 35 ods. 1, zákona č. 44/1988,
- evidujú skládky odpadov tak,
- nie je určené prieskumné územie pre vyhradený nerast,
- zaregistrujú zosuvy.

I) POŽIADAVKY Z HĽADISKA OCHRANY TRÁS NADRADENÝCH SYSTÉMOV DOPRAVNÉHO A TECHNICKÉHO VYBAVENIA ÚZEMIA

Pri návrhu ÚPN-O Dolná Mariková je nutné rešpektovať ochranné pásma (ďalej OP), ktoré sa vyskytujú v rámci katastrálneho územia. Majú limitujúci vplyv na činnosti a výstavbu v obci.

DOPRAVNÉ SYSTÉMY

OP ciest

Hranicu cestných ochranných pásiem určujú (v zmysle Vyhlášky č. 35/1984 Zb. v §15) zvislé plochy vedené po oboch stranách komunikácie vo vzdialenosti :

- cesta III. triedy III/1976
- 20m od osi vozovky.

OP železnice

Železničná trať sa v súčasnosti riešenom území nenachádza.

OP letiska

Katastrálne územie obce Dolná Mariková sa nenachádza v ochranných pásmach letiska. Výškové obmedzenie stavieb, zariadení stavebných mechanizmov, porastov a pod. je stanovené:

V zmysle ust. § 28 ods. 3 a ust. § 30 zákona č. 143/1998 Z. z. o civilnom letectve (letecký zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov je Dopravný úrad dotknutým orgánom štátnej správy v povoľovacom procese stavieb a zariadení nestavebnej povahy v ochranných pásmach letísk a leteckých pozemných zariadení ako aj pri ďalších stavbách, ktoré by mohli ohroziť bezpečnosť leteckej prevádzky, na základe čoho je potrebné požiadať Dopravný úrad o súhlas pri stavbách a zariadeniach:

- stavby a zariadenia vysoké 100 m a viac nad terénom (§ 30 ods.1, písmeno a) leteckého zákona),
- stavby a zariadenia vysoké 30m a viac umiestnené na prírodných alebo umelých vyvýšeninách, ktoré vyčnievajú 100 m a viac nad okolitú krajinu (§ 30 ods.1, písmeno b) leteckého zákona),
- zariadenia, ktoré môžu rušiť funkciu leteckých palubných prístrojov a leteckých pozemných zariadení, najmä zariadenia priemyselných podnikov, vedenia VVN 110 kV a viac, energetické zariadenia a vysielačie stanice (§ 30 ods.1, písmeno o) leteckého zákona),
- zariadenia, ktoré môžu ohroziť let lietadla, najmä zariadenia na generovanie alebo zosilňovanie elektromagnetického žiarenia, klamlivé svetlá a silné svetelné zdroje (§ 30 ods.1, písmeno d) leteckého zákona).

TECHNICKÉ VYBAVENIE

Ochranné pásmo je priestor v bezprostrednej blízkosti zariadenia sústavy, ktorý je určený na zabezpečenie spoľahlivej a plynulej prevádzky a na zabezpečenie ochrany života a zdravia osôb a majetku.

Zriaďovať stavby v ochranných pásmach vedení a zariadení technickej infraštruktúry možno iba po predchádzajúcom súhlase prevádzkovateľa sústavy.

OP elektrického vedenia

OP vonkajšieho nadzemného elektrického vedenia

- pre napätie od 1 kV do 35 kV nasledovne:
- pre vodiče bez izolácie 10m; v súvislých lesných priesekoch 7m na obe strany;
- vodiče so základnou izoláciou 4m; v súvislých lesných priesekoch 2m
- pre NN sieť je OP – 1 m od vodičov
- trafostanica má OP s priemerom 10m;
- kiosková trafostanica 1m od objektu.

V ochrannom pásme vonkajšieho elektrického vedenia a pod vedením je okrem iného zakázané:

- zriaďovať stavby, konštrukcie a skládky,

- vysádzať a pestovať porasty s výškou presahujúcou 3 m, vo vzdialenosti presahujúcej 5 m od krajného vodiča vzdušného vedenia možno porasty pestovať do takej výšky, aby sa pri páde nemohli dotknúť vodiča elektrického vedenia,
- uskladňovať ľahko horľavé alebo výbušné látky,
- vykonávať činnosti ohrozujúce bezpečnosť osôb a majetku.

OP vonkajšieho podzemného elektrického vedenia

- 1m pri napätí do 110kV vrátane vedenia riadiacej regulačnej a zabezpečovacej techniky,
- 3m pri napätí nad 110 kV,
- rešpektovať OP elektroenergetických zariadení v zmysle zákona č.251/2012 Z. z..

Ochranné pásma telekomunikácií

- zákon č. 351/2011 Z.z. (o elektronických komunikáciách), § 68,
- rešpektovať trasy telekomunikačných vedení 2x kábel + 2x HDPE a optický kábel.

Ochranné pásma vodárenských vedení a zariadení

Na ochranu verejných vodovodov a verejných kanalizácií pred poškodením sa vymedzuje podľa § 19 zákona č. 442/2002 Z.z. o verejných vodovodoch a verejných kanalizáciách a o zmene a doplnení zákona č. 276/2001 Z.z. o regulácii v sieťových odvetviach pásmo ochrany :

- 1,5 m na obidve strany od vonkajšieho obrysu potrubia pri verejnom vodovode a verejnej kanalizácii do priemeru 500 mm; 2,5 m pri priemere nad 500 mm.

OP vodných tokov

Podľa § 49 ods.2 zákona č. 364/2004 Z. z. o vodách a o zmene zákona SNR č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon) pri výkone správy vodného toku a správy vodných stavieb alebo zariadení môže správca vodného toku užívať pobrežné pozemky. Pobrežnými pozemkami v závislosti od druhu opevnenia brehu a druhu vegetácie pri vodohospodársky významnom vodnom toku Marikovsky potok sú pozemky do 10 m od brehovej čiary a pri drobných vodných tokoch do 5 m od brehovej čiary; pri ochrannej hrádzi vodného toku do 10 m od vzdušnej a návodnej päty hrádze.

m) POŽIADAVKY VYPLÝVAJÚCE NAJMÄ ZO ZÁUJMOV ŠTÁTU, POŽIARNEJ OCHRANY PRED POVODŇAMI, CIVILNEJ OCHRANY OBYVATEĽSTVA

Požiadavky vyplývajúce zo záujmov obrany štátu

Podľa dostupných informácií obstarávateľa na riešené územia a na záujmové územia ÚPN-O neboli a nie sú uplatňované žiadne požiadavky z hľadiska záujmov obrany štátu (MO SR).

Požiadavky vyplývajúce zo záujmov civilnej ochrany

Ukrytie obyvateľstva, varovanie a vyrozumienie osôb v k.ú. obce je potrebné zabezpečiť v súlade so zákonom MV SR č.42/1994 Z.z. o civilnej ochrane obyvateľstva v znení neskorších predpisov a vyhlášky

Riešenie záujmov civilnej ochrany obsahuje:

- zabezpečenie ochrany obyvateľstva pred účinkami nebezpečných látok pri mimoriadnej udalosti spojené s ich únikom (vyhláška MV SR č. 533/2006 Z. z. o podrobnostiach o ochrane obyvateľstva pred účinkami nebezpečných látok v znení neskorších predpisov),
- zabezpečenie druhu a rozsahu stavebnotechnických požiadaviek zariadení civilnej ochrany zameraných na ochranu života, zdravia a majetku a technických podmienok zariadení na utváranie predpokladov na znižovanie rizík a následkov mimoriadnej situácie a v čase vojny a vojnového stavu (vyhláška MV SR č. 532/2006 Z. z. o podrobnostiach na zabezpečenie stavebnotechnických požiadaviek a o technických podmienkach zariadení civilnej ochrany v znení neskorších predpisov), ▪ zabezpečenie materiálom civilnej ochrany a humanitárnej

pomoci (vyhláška MV SR č. 314/1998 Z. z. o podrobnostiach na zabezpečovanie hospodárenia s materiálom civilnej ochrany v znení neskorších predpisov),

- zabezpečenie technických a prevádzkových podmienok informačného systému civilnej ochrany (vyhláška MV SR č. 388/2006 Z. z. o podrobnostiach na zabezpečovanie technických a prevádzkových podmienok informačného systému civilnej ochrany v znení neskorších predpisov).

Podľa zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku, v aktuálnom znení (stavebný zákon) a vyhlášky MŽP SR č. 55/2001 Z. z. o územnoplánovacích podkladoch a územnoplánovacej dokumentácii sa na úrovni územného plánu obce (ÚPN-O) samostatná doložka CO nespracováva. Riešené územie spadá pod územný obvod Okresného úradu Považská Bystrica.

Požiadavky vyplývajúce zo záujmov požiarnej ochrany

Požiarne ochrana na území obce je zabezpečovaná predovšetkým cez Okresný hasičský a záchranný zbor dislokovaný v Považskej Bystrici. Popri ňom je v obci k dispozícii aj Dobrovoľný hasičský zbor nadviazaný na jestvujúcu hasičskú zbrojnicu v obci s primeraným a obnovovaným vybavením.

Z hľadiska súčasného stavu potreba vonkajšej požiarnej vody je v dostatočnom množstve. Vnútornú potrebu požiarnej vody majú všetky objekty riešené podľa platnej legislatívy tak ako aj iné protipožiarne opatrenia.

V riešení návrhu ÚPN-O je potrebné:

Požiadavky vyplývajúce zo záujmov požiarnej ochrany je potrebné riešiť v súlade so zákonom NR SR č. 314/2001 Z. z. o ochrane pred požiarmi v znení neskorších predpisov a so súvisiacimi predpismi (Vyhláška č. 94/2004 Z. z.) a príslušnými STN.

Ochrana pred povodňami

V riešenom území je potrebné rešpektovať všeobecné zásady protipovodňovej ochrany územia podľa zákona o ochrane pred povodňami č. 7/2010 Z. z. v znení zákona č. 71/2015.

V riešení návrhu ÚPN-O je potrebné:

- rešpektovať a využiť „Povodňový plán obce“,
- situovanie nových stavebných objektov musí byť v súlade so zák.č. 7/2010 Z. z. o ochrane pred povodňami. V zmysle tohto zákona je potrebné zabezpečiť ochranu inundačných území vodných tokov, zamedziť v nich výstavbu a iné nevhodné činnosti
- rešpektovať prirodzené meandrovanie vodných tokov,
- rešpektovať spomaľovanie odtoku povrchových vôd z predmetného územia.

n. POŽIADAVKY NA RIEŠENIE PRIESTOROVÉHO USPORIADANIA A FUNKČNÉHO VYUŽÍVANIA ÚZEMIA OBCE S PRIHLIADNUTÍM NA HISTORICKÉ, KULTÚRNE, URBANISTICKÉ A PRÍRODNÉ PODMIENKY ÚZEMIA VRÁTANE POŽIADAVIEK NA STAVBY UŽÍVANÉ OSOBAMI S OBMEDZENOU SCHOPNOSŤOU POHYBU

Priestorové usporiadanie

Obstarávateľ územného plánu obce nepredpokladá zásadnú zmenu v usporiadaní a využívaní územia obce. V návrhu územného plánu obce bude nutné v princípe nadviazať na už existujúce funkčné a priestorové usporiadanie.

Funkčné využívanie

- za primárne urbanistické funkcie obce v riešenom území považovať funkcie bývania v zastavaných územiach obce,
- v sekundárnej polohe sa bude rozvíjať rastlinná poľnohospodárska výroba na plochách voľnej krajiny a funkcie lesa,
- ostatné zastúpené urbanistické funkcie na území obce zostanú v terciárnom význame.

Požiadavky na riešenie UPN-O Dolná Mariková:

- navrhnuť priestorové a funkčné využitie územia obce v súlade s novými zámermi v oblasti dopravy, výroby a technickej infraštruktúry,
- existujúce územie primerane dotvárať a dopĺňať (prieluky a pod.),
- rozvoj obce navrhovať v priamej nadväznosti na zastavané územie obce,
- výstavbu v navrhovaných lokalitách realizovať formou malopodlažnej zástavby, zohľadňovať charakter a špecifiká prostredia obce,
- v jednotlivých častiach obce pri riešení lokalít pre rozvoj bývania uplatňovať diferencovaný a individuálny prístup z hľadiska usporiadania, foriem a hustoty zástavby,
- novú zástavbu je potrebné umiestňovať v lokalitách dopravne dostupných,
- novú IBV orientovať na plochy priľahlé k sídlu, v maximálnej miere využívať bytový fond rekonštrukciami a dostavbami v rámci zastavaného územia,
- rozvoj obytnej výstavby v miestnych častiach so zástavbou formou rodinných domov kombinovať s plochami záhrad a sadov, obmedziť vnášanie nepôvodných druhov do prostredia,
- architektonicky podporiť existujúcu urbanistickú hierarchiu uzlových priestorov, posilňovať ich funkciu vybavenosťou,
- rozvoj výroby a skladov smerovať na plochy v nadväznosti na existujúce plochy výroby,
- rozvoj výroby bez vplyvu na životné prostredie je možné lokalizovať aj v nadväznosti na IBV s dodržaním izolačných plôch a oddelením vegetačnými bariérami,
- v širšom centre obce nevyčleňovať plochy pre stavby (prevádzky), ktoré by mohli nepríjemným hlukom, zápachom, resp. prachom obťažovať obyvateľov lokalít určených na bývanie,
- riešiť umiestnenie plôch pre šport a doplnením športového vybavenia, vonkajší bazén, tenisové kurty, plážový volejbal,
- novú občiansku vybavenosť riešiť na nových plochách, prípadne v existujúcich objektoch,
- novú rekreačnú výstavbu v obci realizovať s ohľadom na prírodné a krajinárske hodnoty,
- zabrániť živelnej výstavbe vo voľnej krajine,
- osobitnú pozornosť venovať ochrane prírody a krajiny,
- riešené budú zmeny hranice zastavaného územia k. 1.1.1990, ktoré vyplývajú z rozvoja navrhovaných funkcií.

o) POŽIADAVKY NA RIEŠENIE BÝVANIA, OBČIANSKEHO VYBAVENIA, SOCIÁLNEJ INFRAŠTRUKTÚRY A VÝROBY

Obec Dolná Mariková sa vyznačuje premiešaním všetkých funkčných plôch, preto je dôležité vytypovať a riešiť nové rozvojové územia najmä pre rozvoj bývania, športu rekreácie, občianskej vybavenosti a výrobnopodnikateľských aktivít

BÝVANIE

Rozvoj bytového fondu v obci sa uskutočňuje jednak prostredníctvom rozvoja IBV ale aj výstavbou nájomných obecných bytov vo vlastníctve OcÚ Dolná Mariková. V obci sa nachádza bytový dom so 14-timi bytovými jednotkami, ktoré boli nájomníkom odovzdané v roku 2010, v susedstve novej bytovky je dostavaný ďalší bytový dom s 11 b.j, v ktorom sú 1, 2 a 3-izbové byty. Cieľom je teda zvýšenie predpokladaného nárastu obyvateľstva a vytvorenie priaznivých podmienok pre zvýšenie kvality bývania. Individuálna bytová výstavba sa bude realizovať prednostne v zastavanej časti obce v existujúcich prielukách, na voľných plochách a tiež formou prestavieb a nadstavieb existujúceho bytového fondu

Pri riešení návrhu rozvoja funkcie bývania je nutné vychádzať z nasledovných predpokladov:

- funkcia bývania v IBV a HBV v podmienkach obce aj naďalej bude jednou z primárnych urbanistických funkcií na území obce,

- funkcia bývania musí byť rozvíjaná v územiach obce s prihliadnutím na špecifiká jednotlivých častí zastavaného územia obce,
- plošný rozsah území bývania (jestvujúce + navrhované) bude dimenzovaný nad údaje demografickej prognózy vzhľadom na územnoplánovaciú praxou overenú skúsenosť, že viac ako jedna tretina až polovica z navrhovaných plôch s funkciou bývania bude v návrhovom období ÚPN-O poznačená pomalým majetko-právnym vysporiadaním a zostane preto v pozícii dlhodobejšej rezervy,
- obec má výhodné dopravné napojenie na nadradenú cestnú dopravu ,
- realizovaný a plánovaný rozvoj podnikateľských aktivít, rekreácie a cestovného ruchu prinesie zvýšenú potrebu ponúkaných služieb a tým aj požiadavky zvýšenie ľudských zdrojov a súvisiaceho bývania,
- rozvoj bytového fondu si taktiež vyžiada požiadavka znižovania priemernej obložnosti bytových jednotiek,

OBČIANSKA VYBAVENOSŤ

Občianska vybavenosť obce pokrýva vzhľadom na jej veľkosť najzákladnejšie potreby súčasných obyvateľov obce. Cieľom územného plánu je navrhnúť komfortnú vybavenosť pre obyvateľov obce bez vynúteného dochádzania za základnou občianskou vybavenosťou do najbližšieho mesta.

Školstvo

Vzdelávanie detí je zabezpečené v obci Dolná Mariková v základnej škole, ktorú navštevujú žiaci obce. Predškolská výchova sa uskutočňuje v budove materskej škôlky. Materská škola je trojtriedna s počtom detí 60 .

V riešení návrhu ÚPN-O Dolná Mariková potrebné:

- uvažovať prioritne s rekonštrukciou materskej školy,
- uvažovať s doplnením ihriska pri materskej škôlke o preliezky a fitness prvky.

Maloobchod (aj veľkoobchod)

Sieť maloobchodných predajní je primeraná veľkosti obce. V obci Dolná Mariková sa nachádzajú 2 predajne potravín, 1 mäsiarstvo, 2 predajne so zmiešaným tovarom, kaderníctvo a pohostinstvo s možnosťou denného stravovania.

V riešení návrhu ÚPN-O je potrebné:

- uvažovať s rekonštrukciou verejných priestorov pri predajniach,
- uvažovať s novými plochami pre obchodnú sieť.

Stravovacie služby a služby občerstvenia

Stravovacie zariadenie v obci – miestne pohostinstvo využívajú najmä obyvatelia obce, zamestnanci, návštevníci obce a turisti.

V miestnej časti Hadoše sa nachádza reštaurácia.

V riešení návrhu ÚPN-O je potrebné:

- je potrebné uvažovať so stravovacími zariadeniami,
- je potrebné uvažovať s vybudovaním materského centra pre mamičky s malými deťmi.

Ubytovacie zariadenia

V katastrálnom území obce sa nachádza Chata Kátlina, ktorá je postavená na južnom kopci s krásnym výhľadom na dolinu a okolité hory. Ponúka ubytovanie pre 14 osôb.

V riešení návrhu ÚPN-O je potrebné:

- uvažovať s ubytovacími zariadeniami rodinného typu (agropenzión, gazdovský dvor).

Iné služby

Obec má samostatný obecný úrad, ktorý zastrešuje matričný úrad aj stavebný úrad.

V obci sa nachádza Slovenská pošta je v prevádzke každý pracovný deň. V centre obce sa nachádza hasičská zbrojnica ,ktorá potrebuje rekonštrukciu.

V obci je jeden cintorín, na ktorom je dom smútku, na ktorom OcÚ plánuje v budúcnosti realizovať rekonštrukciu.

V riešení návrhu ÚPN-O je potrebné:

- podporiť funkciu sociálnej občianskej vybavenosti prestavbou, rekonštrukciou, nadstavbou existujúcich objektov a zástavbou prieluk,
- vytvoriť územné podmienky pre skompletizovanie základnej vybavenosti na základe potreby trhu ako aj stavu kapacít jednotlivých druhov občianskej vybavenosti podľa časového horizontu,
- verejné priestranstvá dotvoriť a posilniť ich centrotvornú funkciu podľa hierarchie,
- orientovať sa na zvýšenie kvalitatívnej úrovne jednotlivých druhov občianskej vybavenosti.

SOCIÁLNA INFRAŠTRUKTÚRA

Zdravotníctvo

Čo sa týka zdravotnej starostlivosti, priamo v obci sa nenachádzajú zariadenia poskytujúce zdravotnícke služby. V obci funguje obvodné zdravotné stredisko, ktoré zabezpečuje zdravotnú starostlivosť nielen pre občanov obce, ale i pre obce patriace do zdravotného obvodu Dolná Mariková t.j. Horná Mariková, Hatné, Klieština a Udiča. Špecializovanú zdravotnú starostlivosť občanom obce Dolná Mariková poskytuje okresné mesto Považská Bystrica.

V návrh ÚPN-O je potrebné uvažovať s rekonštrukciou objektu zdravotného strediska.

Opatrovateľská služba:

V obci Dolná Mariková sa nenachádza dom dôchodcov ani denný stacionár. Obec poskytuje opatrovateľskú službu v prirodzenom sociálnom prostredí opatrovaním občanov obce Dolná Mariková. V obci funguje opatrovateľská služba, kde sa o starších obyvateľov starajú opatrovatelky vo forme donášky obedov, nákupmi, úkonmi osobnej hygieny a ostatnými výpomocnými prácami v domácnosti. V kombinácii tieto služby využíva do 30 obyvateľov

Kultúra

V obci sa nachádza kultúrny dom, ktorý slúži občanom na rôzne kultúrne podujatia, oslavy a spoločenské zábavy. V kultúrnom dome sa nachádza obecná knižnica. V záujme udržiavania kultúrnych tradícií obec činnosť zabezpečuje folklórneho súbor Dúbrava a detskej folklórnej skupiny Studnička.

Pre obec slúži rímsko-katolícky farský úrad farnosť Dolná Mariková, kostol svätého Petra a Pavla, ktorý sa nachádza v centre obce.

V riešení návrhu ÚPN-O je potrebné:

- uvažovať s rekonštrukciou kultúrneho domu.

Šport a rekreačné zariadenia

V obci sa nachádza zrekonštruovaný športový areál, ktorý využívajú členovia futbalového oddielu TJ Slovan Dolná Mariková. Na rekreačný šport občania využívajú posilňovňu pre ženy a mužov, minigolf ako aj športový areál pri základnej škole.

V miestnej časti Hadoše, sa nachádza aj reštaurácia a malé lyžiarske stredisko.

V riešení návrhu ÚPN-O je potrebné:

- Uvažovať s multifunkčným ihriskom.
- doplniť detské ihriska, preliezky a fitness prvky
- Doplniť ponuku športových plôch v obci

Cestovný ruch

Obec Dolná Mariková leží na úpätí pohoria Javorníkov, čo ju predurčuje na rekreačný oddych i turistické aktivity. Časť obce patrí do CHKO Kysuce.

Cestovný ruch je zameraný na turistiku, letnú zimnú, zimné lyžovanie na zberu liečivých rastlín, húb a lesných plodov a turistických výletov po vyznačených turistických trasách a

cyklotrasách, ktoré spájajú vážsku dolinu s hrebeňom Javorníkov. V obci a jednotlivých osadách môžu turisti obdivovať ukážky typickej ľudovej architektúry – zrubové drevenice, niektoré s citom zrekonštruované iné v pôvodnom stave.

V centre obce možno navštíviť barokový kostol sv. Petra a Pavla a pokochať sa krásou starých líp, v tieni ktorých stojí socha Panny Márie. V osade Repovci vyrástlo malé rekreačné stredisko s ubytovacími kapacitami, v miestnej časti Hadoše sa nachádza lyžiarský vlek a reštaurácia.

Požiadavky na riešenie UPN-O Dolná Mariková - na riešenie rekreácie a cestovného ruchu:

- vytvoriť územné podmienky pre rozvoj funkcie cestovného ruchu,
- vytvoriť územné predpoklady pre rozvoj vidieckej turistiky a agroturistiky pre ktoré je potrebné dobudovať sieť komplexných služieb a vybavenosti,
- vytvoriť materiálno-technické a územné podmienky pre využitie potenciálu jednotlivých osád
- zrekonštruovať a dotvoriť oddychovú zónu v obci,
- vytvoriť územné predpoklady pre rozvoj záhradkárskeho osád,
- navrhnuť miestne turisticky atraktívne trasy a cyklotrasy,
- podporovať rozvoj rekreačno-športovo-oddychovej funkcie v obci,
- vytvoriť predpoklady pre rozvoj agroturistiky v riešenom území.

VÝROBA A HOSPODÁRSKA ZÁKLADŇA

Výroba

Výrobné funkcie nie sú v obci výraznejšie zastúpené. V obci sa nachádzajú prevádzky drobného charakteru, ktoré poskytujú občanom drobné služby. V obci pôsobí aj viacero súkromných podnikateľov. Nachádza sa tu pestovateľská pálenica.

Poľnohospodárstvo

Poľnohospodárska výroba v riešenom území je tiež zastúpená Poľnohospodárskym družstvom Dolná Mariková, ktorý sa orientuje na živočíšnu výrobu a na predaj mliečnych a mäsových produktov.

Požiadavky na riešenie UPN-O Dolná Mariková :

- vytvárať územné podmienky pre stabilizáciu a rozvoj podnikateľského prostredia,
- rozvojové plochy pre podnikateľské aktivity prednostne riešiť v priamej nadväznosti na už existujúce areály,
- navrhnuť územné rezervy pre rozvoj poľnohospodárskej výroby a agrovýroby v obci v spojení s rozvojom agroturistiky,
- v širšom centre obce nevyčleňovať plochy pre stavby (prevádzky), ktoré by mohli neprímeraným hlukom, zápachom, resp. prachom obťažovať obyvateľov centra, ako aj obyvateľov lokalít určených prevažne na bývanie.

p) POŽIADAVKY Z HĽADISKA ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA, PRÍPADNE URČENIE POŽIADAVIEK NA HODNOTENIE PREDPOKLADANÝCH VPLYVOV NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

Znečistenie vôd

V súlade s požiadavkami RSV sa od roku 2007 sa monitorovanie kvality podzemných vôd vykonáva na základe ohraničenia útvarov podzemných vôd pre každé povodie.

V území sa nachádzajú útvary :

- **SK2001800F Puklinové podzemné vody západnej časti flyšového pásma a Podtatranskej skupiny oblasti povodia Váh).**

K prekročeniu limitných hodnôt sledovaných ukazovateľov znečistenia v roku 2013 v riešenom území nedošlo.

Zdroje znečistenia vôd

Územie je bez výrazných znečisťovateľov podzemných vôd. Plošné znečistenie spôsobuje chýbajúca kanalizácia, odpadové vody sa zneškodňujú v septikoch a žumpách, ktoré vyúsťujú do recipientov a podmoku. Medzi lokálne zdroje znečistenia podzemných vôd patria nelegálne skládky odpadov, evidované environmentálne záťaže, agrochemikálie z poľnohospodárskej výroby, nezabezpečené hnojiská a kompostoviská.

Negatívnym faktorom v environmentálnej oblasti je stav Marikovského potoka, ktorý je znečistený rôznymi druhmi odpadu.

Pôda

Pôdna erózia

Patrí medzi hlavné prejavy fyzikálnej degradácie poľnohospodárskych pôd. Plošná vodná erózia ohrozuje orné pôdy na svahoch, výmoľová erózia ohrozuje lesné aj poľnohospodárske pôdy a spolupôsobí pri vzniku alebo aktivizácii zosuvov. Intenzívny rozvoj erózie podmieňuje geologická stavba (flyš), energia reliéfu a človek svojou činnosťou (porušením alebo odstránením vegetačného krytu, pasením dobytká, výrubom lesov, ťažkou kolesovou technikou a pod.).

V riešenom území sú potenciálnou eróziou ohrozené poľnohospodárske pôdy na svahoch so sklonmi nad 3°. Reálna erózia je zmiernená súčasným využívaním svahovitých pozemkov, ktoré sú porastené trvalými trávnyimi porastmi, prípadne krovinnou vegetáciou. Bočná erózia tokov sa uplatňuje na horných úsekoch tokov, vzhľadom na ich bystrinný charakter, kde hlavne počas vysokých prietokov je narúšaná stabilita brehov.

Veterná erózia

V danom území sa výraznejšie neprejavuje.

Kontaminácia pôdy

Podľa mapy Kontaminácia pôd sa v riešenom území vyskytujú pôdy zaradené do kategórie nekontaminované pôdy, a to relatívne čisté pôdy resp. mierne kontaminované pôdy, kde geogénne podmienený obsah niektorých rizikových prvkov dosahuje limitné hodnoty A, A₁, teda pôdy nekontaminované.

Zdroje kontaminácie

Medzi lokálne zdroje kontaminácie pôd patria najmä nelegálne skládky odpadov, a znečistenia podzemných vôd odpadovými látkami zo žúmp.

Zosuvy

V k.ú. Dolná Maríková sú evidované zosuvné územia (svahové deformácie). MŽP SR vymedzuje tieto územia, ako plochy vyžadujúce zvýšenú ochranu podľa § 12 ods. 4 písm. o) Vyhlášky MŽP SR č. 55/2001 Z. z. o územnoplánovacích podkladoch a územnoplánovacej dokumentácii.

Orgány územného plánovania sú podľa § 20 ods.1 geologického zákona povinné v textovej a grafickej časti územnoplánovacej dokumentácie zohľadniť výsledky geologických prác, v konkrétnom prípade výsledky inžinierskogeologického prieskumu spracované v záverečnej správe: Atlas máp stability svahov SR v M 1 : 50 000 (Šimeková, Martinčeková et.al., 2006). Svahové deformácie v riešenom území negatívne ovplyvňujú možnosti využitia nestabilných území pre stavebné účely.

Podľa § 20 ods.3 zákona č. 569/2007 Z. z. (geologický zákon) v znení neskorších predpisov MŽP SR vymedzuje ako riziká stavebného využitia územia výskyt aktívnych, potenciálnych a stabilizovaných svahových deformácií. Vhodnosť a podmienky stavebného využitia územia s výskytom svahových deformácií je potrebné posúdiť a overiť inžinierskogeologickým prieskumom (nie len posudkom). Územia s výskytom aktívnych svahových deformácií nie sú vhodné pre stavebné účely.

Ovzdušie

Znečistenie ovzdušia

Kvalitu ovzdušia na území celej obce ovplyvňujú predovšetkým doprava a domáce zdroje, ktoré však nedosahujú úroveň veľkého zdroja znečistenia.

Zdroje znečistenia ovzdušia

Veľké zdroje znečistenia sa v území nenachádzajú. Znečistenie z lokálnych kúrenísk je veľké pretože sa ako palivová základňa používa uhlie a drevo.

Lokálne je kvalita ovzdušia ovplyvňovaná existujúcimi malými a strednými zdrojmi znečistenia nachádzajúcimi sa priamo v zastavanom území obce a v jeho širšom okolí.

Hluk, zápach a vibrácie

Obytné územia sú dostatočne vzdialené od líniových zdrojov hluku, zápachu a vibrácií, preto zaťaženie v riešenom území nie je výrazné.

Zaťaženie prostredia zápachom

V riešenom území sa nenachádzajú prevádzky, ktoré by obťažovali zápachom obytné územia v obci.

Radónové riziko a prirodzená rádioaktivita

Katastrálne územie Dolná Mariková spadá do nízkeho až stredného radónového rizika. Stredné radónové riziko môže negatívne ovplyvniť možnosti ďalšieho využitia územia. Vhodnosť a podmienky stavebného využitia územia s výskytom stredného radónového rizika je potrebné posúdiť podľa zákona č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a vyhlášky MZ SR č. 528/2007 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o požiadavkách na obmedzenie ožiarenia z prírodného žiarenia.

Evidované upravené skládky

V katastrálnom území obce Dolná Mariková sú evidované dve upravené skládky

Evidovaná environmentálna záťaž

V obci Dolná Mariková je na základe výpisu z informačného systému environmentálnych záťaží evidovaná environmentálna záťaž:

Názov EZ: PB (002)/Dolná Mariková – bývalá riadená skládka odpadov Kalužov

Názov lokality: bývalá riadená skládka odpadov Kalužov

Druh činnosti: skládka komunálneho odpadu

Stupeň priority: EZ so strednou prioritou (K 35 – 65)

Registrovaná ako: A - pravdepodobná environmentálna záťaž

Pravdepodobná environmentálna záťaž môže negatívne ovplyvniť možnosti ďalšieho využitia územia.

Odpady

Obec Dolná Mariková zabezpečuje separovaný zber vo vybraných komoditách ako aj klasický zber TKO. Triedia sa plasty, sklo, papier, železo, textil, tetrapacky a elektronika .

V riešení návrhu ÚPN-O Dolná Mariková je potrebné:

- uvažovať s vybudovaním zberného dvora a obecnej kompostárne.

V riešení návrhu ÚPN-O Dolná Mariková je potrebné:

- navrhnuť rozšírenie verejného vodovodu do nových rozvojových lokalít navrhovaných v územnom pláne s cieľom zabezpečiť kvantitatívne i kvalitatívne vyhovujúce hromadné zásobovanie obyvateľstva obce pitnou vodou podľa požiadaviek Nariadenia vlády SR č. 354/2006 Z. z. o požiadavkách na vodu určenú na ľudskú spotrebu a kontrolu kvality vody určenej na ľudskú spotrebu,

- navrhnuť hygienicky vhodné spôsoby zneškodňovania odpadov a odpadových vôd – vybudovanie splaškovej kanalizácie v celej obci s cieľom predchádzať znečisteniu podzemných a povrchových vôd,
- v rámci rozvoja obce, či už bytového, výrobného, športového alebo rekreačného rešpektovať zák. o vodách č. 364/2004 Z.z. a príslušné platné normy STN 73 6822 „Križovanie a súběhy vedení a komunikácií s vodnými tokmi“ a STN 75 2102 „Úpravy riek a potokov“ a pod.
- v ochrannom pásme nie je prípustná orba, stavanie objektov, zmena reliéfu ťažbou, navážkami, manipulácia s látkami škodiacim vodám, výstavba súbežných inžinierskych sietí.
- dažďové vody zo striech a spevnených plôch pri plánovanej výstavbe je potrebné v maximálnej miere držať v území (zachovať retenčnú schopnosť územia), akumuláciou do zberných nádrží a následne túto vodu využívať na závlahu pozemkov, respektíve kontrolovane vypúšťať do recipientu po odznení prívalovej zrážky,
- návrh odvádzania a čistenia odpadových vôd z rozvojových lokalít musí zohľadňovať požiadavky na čistenie vôd v zmysle Zákona o vodách č. 364/2004 Z.z. a NV SR č.269/2010 Z. z., ktorým sa ustanovujú požiadavky na dosiahnutie dobrého stavu vôd,
- v rámci využitia územia nesmie dôjsť k významným zásahom do režimu povrchových vôd, vodných tokov a technických diel na nich,
- pri výkone správy vodného toku a správy vodných stavieb alebo zariadení môže správca vodného toku užívať pobrežné pozemky (§ 49 Zákona o vodách č. 364/2004 Z.z.) Pobrežnými pozemkami v závislosti od druhu opevnenia brehu a druhu vegetácie pri vodohospodársky významnom vodnom toku sú pozemky do 10 m od brehovej čiary a pri drobných vodných tokoch do 5 m od brehovej čiary. Pobrežné pozemky sú súčasťou ochranného pásma,
- akúkoľvek investorskú činnosť a výsadbu porastov v blízkosti vodných tokov a ich ochranného pásma je potrebné odsúhlasiť s Slovenským vodohospodárskym podnikom, š.p., ROZ Piešťany,
- navrhnuť opatrenia na zvýšenie podielu využívaného a zhodnocovaného odpadu a rešpektovať opatrenia programu odpadového hospodárstva obce a príslušného VZN obce o odpadoch a nakladaní s odpadmi,
- navrhnuť rozmiestnenie veľkorozmerových nádob na triedenie odpadov,
- pri navrhovaní usporiadania územia vzhľadom k obytnej zástavbe rešpektovať vyhlášku MZ SR č. 549/2007 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o prípustných hladinách hluku, infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku,
- zapracovať nasledovné protipovodňové opatrenia:
  - optimalizáciu spôsobu obrábania pôdy a optimalizáciu spôsobov a druhovej skladby výsadby pre spomalenie prívalového odtoku vody z povodia,
  - úpravy a opatrenia v lesoch aj mimo lesov podporujúce prirodzenú akumuláciu vody,
  - permanentne udržiavať v dobrom stave systémy kanálov na zachytávanie a odvádzanie povrchovej vody v zastavanom území obce. Systematicky venovať pozornosť udržiavaniu prietokovej kapacity vodných tokov, odstraňovať nánosy z koryt a nevhodné porasty z brehov (opatrenia na ochranu pred povodňami podľa § 4 ods. 2 písm. e) zákona č. 7/2010 Z. z. o ochrane pred povodňami),
  - v rámci povodňových prehliadok vykonávaných podľa § 13 zákona č. 7/2010 Z. z. o ochrane pred povodňami sústavne venovať pozornosť objektom, ktoré obmedzujú plynulé prúdenie vody a zachytávajú vodou unášané predmety, čo máva za následok vytváranie bariér a vylievania vody na územia vedľa vodných tokov,
  - je nevyhnutné realizovať organizačné, agrotechnické, biologické a technické opatrenia na obmedzenie splavovania humusového horizontu z poľnohospodárskej a lesnej pôdy náchylnej k vodnej erózii a to nielen z dôvodu ochrany pred povodňami.

Regulácia vodných tokov – Marikovský potok je regulovaný, obcou preteká v koryte so spevnenými brehmi. Z hľadiska funkcie potoka ako biokoridoru pre migráciu vodnej fauny je nepriaznivým javom jeho prehradenie, čo tvorí výraznú bariéru. Negatívnym javom je aj

znečistenie potoka, masívne výrubu brehových porastov a výskyt invázných druhov rastlín v alúviu potoka.

q) OSOBITNÉ POŽIADAVKY Z HĽADISKA OCHRANY POĽNOHOSPODÁRSKEJ PÔDY A LESNEJ PÔDY

Pre naplnenie zámerov obce k roku 2032 bude nutné počítať so záberom poľnohospodárskej pôdy. Nedá sa mu vyhnúť z dôvodu rozvoja predovšetkým funkcie IBV, HBV, výroby, športu a rekreácie... Rozvoj funkcie bývania, výroby, rekreácie a cestovného ruchu a s tým spojený rozvoj technickej infraštruktúry, dopravy a občianskej vybavenosti má oporu nielen v záväzných častiach nadradeného aktualizovaného ÚPN VÚC Trenčianskeho kraja, ale aj v plánovanej demografickej štruktúre obyvateľstva obce. Zábery PP teda budú výsledkom objektívnych príčin a požiadaviek a nie subjektívnym názorom obstarávateľa územného plánu obce.

Požiadavka ochrany poľnohospodárskej pôdy vyplýva z § 12 zákona č. 220/2004 Z. z. o ochrane poľnohospodárskej pôdy a zákona č. 57/2013 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 220/2004 Z. z. o ochrane poľnohospodárskej pôdy..

Z hľadiska ochrany pôdneho fondu bude ÚPN-O Dolná Mariková napĺňať nasledujúce požiadavky:

- využívať pre účely novej výstavby najmä plochy v rámci zastavaného územia a plochy priamo nadväzujúce na zastavané územie obce,
- rešpektovať nariadenie vlády SR č. 58/2013 Z. z., k.ú. Dolná Mariková (treba brať do úvahy skutočnosť, že s ohľadom na rozsah a polohu chránenej pôdy sa ďalší rozvoj obce bez jej záberu nezaobíde),
- posilniť ochranu pôdneho fondu návrhom protierózných opatrení.

V otázke ochrany lesnej pôdy obstarávateľ nepredpokladá žiadne zásadné zásahy z hľadiska jeho záberov. Nemožno ale vylúčiť dielčie, drobné zábery spojené s návrhom hlavne dopravnej infraštruktúry či technickej infraštruktúry. Aj pri týchto záberoch je nutné rešpektovať požiadavky ochrany lesných pozemkov (§5 ods.1, 2 zák.č.326/2005 Z.z. o lesoch), ochranné pásma lesa, ktoré je do 50 m od lesného pozemku (§10 ods.1 zák.č.326/2005 Z.z.). Podľa zákona č.326/2005 Z. z. o lesoch § 6 – pri územnom plánovaní sú spracovatelia návrhov povinní dbať o ochranu lesných pozemkov a dodržiavať ustanovenia § 5 odst.2 a zohľadniť potrebu § 10 (ochranné pásmo lesa – tvoria pozemky do vzdialenosti 50 m od hranice lesného pozemku).

V riešení návrhu ÚPN-O Dolná Mariková je potrebné:

- v návrhu územného plánu zábery do lesných pozemkov boli minimalizované na nevyhnutne potrebnú výmeru, aby nebola narušená celistvosť lesa a obmedzené využívanie funkcií okolitého lesa. V rámci plánovania v ochrannom pásme lesa, t.j. do 50 m od lesných pozemkov zabezpečiť, aby nebol zamedzený prístup na prilahlé lesné pozemky, nepripustiť rušenie prístupových ciest do lesa,
- do návrhu zakresliť aj ochranné pásmo lesa a v prípade, že sa bude plán týkať aj lesných pozemkov, vyhodnotiť perspektívne využitie lesných pozemkov, vyňatie a obmedzenie využívania lesných pozemkov a do regulatívov OÚ-PLO žiada zahrnúť:
  - výstavbu objektov so základmi umiestňovať do dostatočnej vzdialenosti od hranice lesného pozemku, aby nedochádzalo ku zásahu do koreňového systému stromov rastúcich na lesnom pozemku,
  - súhlas podľa § 6 ods. 2 zákona č. 326/2005 Z. z. o lesoch v znení neskorších predpisov bude vydaný na základe predloženej žiadosti obstarávateľom o vydanie súhlasu s návrhom územného plánu obce podľa § 4 a § 6 vyhlášky č. 12/2009 Z. z. o ochrane lesných pozemkov pri územnoplánovacej činnosti a pri ich vyňatí a obmedzení z plnenia funkcií lesov, toto stanovisko ho nenahrádza.

r) POŽIADAVKY NA RIEŠENIE VYMEDZENÝCH ČASTÍ ÚZEMIA OBCE, KTORÉ JE POTREBNÉ RIEŠIŤ ÚZEMNÝM PLÁNOM ZÓNY

Obec Dolná Mariková nestanovuje požiadavky na riešenie vymedzených častí územia obce, ktoré by bolo potrebné riešiť územným plánom zóny.

Prípadné náročnejšie lokality sa budú zabezpečovať a riešiť cestou obstarávania urbanistických štúdií (predbežne v M 1 : 2 000, 1 : 1 000), po schválení ÚPN-O Dolná Mariková Obecným zastupiteľstvom v Dolnej Marikovej.

s) POŽIADAVKY NA URČENIE REGULATÍVOV PRIESTOROVÉHO USPORIADANIA A FUNKČNÉHO VYUŽÍVANIA ÚZEMIA

Regulatívy, zásady, podmienky je nutné stanoviť pre všetky funkčné okruhy územia obce Dolná Mariková (urbanistické, priestorové, kompozičné, atď.) vrátane určenia prípustných, obmedzujúcich alebo vylučujúcich podmienok na využitie plôch územia. Súčasťou záväznej časti okrem vlastných regulatívov musí byť aj opis presného vymedzenia budúcich zastavaných území obce, všetkých ochranných a bezpečnostných pásiem podľa osobitných predpisov, plôch pre verejnoprospešné stavby, schéma záväzných častí riešenia a verejnoprospešných stavieb (presne v súlade s platným stavebným zákonom a vyhl. č.55/20001 Z. z.).

Žiada sa tiež, aby v regulatívoch územného plánu obce boli stanovené konkrétne podmienky pre stavebnú a inú činnosť na kontaktných polohách v blízkosti národných kultúrnych pamiatok. Pre tieto plochy a priestory je zo strany spracovateľa potrebné stanoviť také usmerňujúce, resp. limitujúce zásady, ktoré zabezpečia, aby prostredie národných kultúrnych pamiatok nebolo akoukoľvek ľudskou činnosťou negatívne ovplyvnené alebo poškodené.

V zásade pri tvorbe regulatívov treba vychádzať z vyhlášky č.55/2001 Z. z. znamená to, že bude dodržané pomenovanie okruhov regulatívov, následnosť regulatívov, ich členenie a ich konkrétna väzba na vhodne vymedzené funkčné a priestorovo homogénne jednotky obce.

Záväzná časť návrhu územného plánu bude stanovovať najmä nasledujúce regulatívy.

Regulatívy funkčného využitia územia :

- Organizácia územia a funkčné väzby
- Funkčné využitie územia (prípustné, prípustné v obmedzenej miere, neprípustné)
- Funkčné obmedzenia vyplývajúce z environmentálnych, kultúrno-historických, sociálnych, technických a iných aspektov
- Plochy PP a LP určené na iné funkčné využitie

Regulatívy priestorového usporiadania územia :

- Vymedzenie hraníc zastavaného územia (návrh)
- Kompozičné regulatívy
- Nevyhnutné vymedzenie regulačných celkov
- Priestorové usporiadanie územia
- Intenzita využitia územia
- Trasy a parametre líniových dopravných stavieb
- Trasy a parametre hlavných trás inžinierskych sietí
- Priestorové aspekty systému ekologickej stability v riešenom území

t. POŽIADAVKY NA VYMEDZENIE PLÔCH NA VEREJNOPROSPEŠNÉ STAVBY

V záväznej časti dokumentácie územného plánu obce sa požaduje uviesť všetky navrhované verejnoprospešné stavby na riešenom území.

Verejnoprospešné stavby v rámci ÚPN-O Dolná Mariková budú vymedzené v súlade s § 108 stavebného zákona.

Za verejnoprospešné stavby sa považujú stavby (trasy a zariadenia):

- určené na verejnoprospešné služby,
- pre verejné technické vybavenie územia podporujúce jeho rozvoj a ochranu životného prostredia,
- stavby pre sústredenie odpadov, zneškodňovanie, dotriedňovanie, kompostovanie a recykláciu odpadov, zberný dvor,
- stavby pre zásobovanie vodou, odvádzanie odpadových vôd a ich čistenie líniové stavby regionálneho a miestneho významu,
- energetické a vodohospodárske líniové zariadenia miestneho významu,
- stavby pre verejnú dopravu, líniové stavby, regionálneho a miestneho významu.

Na riešenom území sa budú rešpektovať verejnoprospešné stavby schválené v záväzných častiach ÚPN VÚC Trenčianskeho kraja, ktoré sa týkajú obce Dolná Mariková.

u. POŽIADAVKY NA ROZSAH A ÚPRAVU DOKUMENTÁCIE ÚZEMNÉHO PLÁNU

Návrh ÚPN-O Dolná Mariková v súlade s vyhláškou č.55/2001 Z.z. bude obsahovať textovú a grafickú časť a obsahovať smernú časť a záväznú časť. Členenie textovej časti musí byť v súlade s platnou vyhláškou vrátane členenia regulatívov. Problematika záberov PP prípadne LP v textovom a tabuľkovom vyjadrení bude aj samostatnou súčasťou elaborátu ÚPD (čistopis návrhu ÚPN-O).

V M 1 : 50 000 bude vypracovaný nasledovný výkres:

Výkres širších vzťahov (na podklade výkresu aktualizovaného ÚPN VÚC Trenčianskeho kraja)

V M 1 : 10 000 budú vypracované nasledovné výkresy:

- Komplexný výkres priestorového usporiadania a funkčného využívania územia a ochrany prírody
- Výkres verejného dopravného vybavenia
- Výkres verejného technického vybavenia (vodné hospodárstvo)
- Výkres verejného technického vybavenia (energetika)
- Výkres ochrany prírody a tvorby krajiny vrátane prvkov ÚSES
- Výkres vyhodnotenia dôsledkov staveb. zámerov a iných návrhov na PP a LP
V prípade záberu lesných pozemkov musí byť v ÚPN – O údaj o celkovom rozsahu lesných pozemkov navrhovaných na záber, členený podľa navrhovaného funkčného využitia.

Po vzájomnej dohode spracovateľa a obstarávateľa bude možné výkresy prípadne zlučovať za podmienky zabezpečenia ich prehľadnosti a čitateľnosti (§12 ods.8 vyhl.č.55/2001 Z.z.), od čoho sa bude odvíjať i číslovanie výkresov.

Návrh ÚPN-O bude vypracovaný v 3 – och vyhotoveniach v papierovej (analogovej) forme a 1x na CD nosiči. Po jeho schválení 1 vyhotovenie obdrží Okresný úrad Trenčín, Odbor výstavby a bytovej politiky, 1 vyhotovenie obdrží príslušný stavebný úrad. 1 vyhotovenie – Komplexný výkres priestorového usporiadania a funkčného... a Výkres vyhodnotenia dôsledkov staveb. zámerov a iných návrhov na PP a LP obdrží Okresný úrad Trenčín OOP, RP.